

DRUŠTVO SV. JOSEFA, ST. 14, MINN.

Vabilo na polletno sejo, ki se bo vršila 18. junija v navadnem prostoru, ta je v mestni hiši (City Hall). Prosim vas, dragi mi sobratje, da se seje polnoštevilno udeležite, ker na tej seji imamo par važnih stvari za rešiti. Žalostno je, ker se nekateri člani tako ali tako udeležujejo društvenih sej. Ako nas pride več na sejo, tem boljše bomo kaj ukrenili za društvo in za našo dobro mater KSKJ. Posebno letos, ker ista obhaja svoj zlati jubilej, in da ji vsaj vsak enega novega člana naklonimo.

Nadalje vas prosim, da ne odlašate z vašim assessmentom do zadnjega dneva, ker jaz ne morem čakati doma vsakega posebej, kdaj da bi prinesel plačat. Jas bom pobiral denar na društveni seji in na mojem domu vsakega 25. v mesecu. Toliko v prijazno obvestilo.

Torej dragi bratje, pridite vsi na polletno društveno sejo 18. junija v mestno hišo (City Hall).

Z bratakim pozdravom,
Frank Nopak, tajnik.

DRUŠTVO KRALJEVA MAJNIKA, ST. 17, SHEBOYGAN, WISCONSIN

Ponovno opominjam nekatere naše članice (ako ravno je že pozno), glede edinočne dolžnosti. Vrnjene listke sem prešela in jih še precej manjka, vendar več jih je kakor zadnje leto. Nekateri izmed vas sem videla pri sv. obhajilu, ali vaše lista ne najdem. Kaj je temu vzrok? Zakaj se ne držite reda? Prosim, potrudite se še v tem mesecu in izpolnite svojo dolžnost. Vedite, drage mi sestre, da delo tajnice pri društvu se veča z vsakim mesecem, a vse to z veseljem delam le, ako se boste tudi ve držale reda in me ne ovirale s tako malenkostjo. Torej prosim, skrbite, da prejmem vaš spovedni listek do konca tega meseca.

Naša članica Mary F. Repensek se želi prisrčno zahvaliti tako društvu kakor Jednoti za vso podporo, ki jo je prejela za bolezen in poškodbo ter toplo priporočila se zavarovati pri društvu in K. S. K. Jednoti. Zelo je hvaležna vsem za obiske in tolažbo v njeni že dolgi bolezni. Bog vsem povrni z najboljšim zdravjem.

Draga sestra Mary F. Repensek! V imenu vseh društvenih članic vam prisrčno želim ljubelega zdravja. Bog daj, da bi Vas pomladno sonce ogrelo in zopet okrepilo.

V jubilejni kampanji Jednote naše društvo povoljno napreduje. Trdno sem prepričana, da bomo dosegli določeno kvoto. Ne samo tam v Milwaukee, ampak tudi v Sheboyganu smo pridne. Huray Wisconsin!

Sosestrski pozdrav,
Johanna Mohar, tajnica.

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ, ST. 164, EVELETH, MINNESOTA

Članica društva umrla. — Opozorilo. — Vabilo na sejo

Tem potom želim naznaniti vsem članicam našega društva, da se je zopet zgledala bela žena smrt in odvzela s seboj eno naših članic, sestro Josipino Janezich, ki je preminula dne 4. maja po tri in pol letnem hudem trpljenju vlad štirih prestopnih operacij. Jas sem jo večkrat obiskovala in sem se morala čuditi njeni vztrajnosti in njenem potrpljenju; pa ni bila boja volja, da bi bila okrevala; morala se je za vedno ločiti od svojega moža in otrok, katere je vse tako ljubila in se pogodi tja, odkoder ni več vrnila.

Pokojna je bila dobra in zvesta žena svojemu soprogu in skrbna ter ljubeča mati svojim otrokom, ki jo bodo sedaj zelo pogrešali. Zapustila je enega

sina in štiri hčere, ki so pa še vsi odrasli in so tudi vsi člani naše Jednote. Pokojna je bila vedno rada v vseli družbi in s vsemi prijatelji, kajti pameniti se ona ni hotela nikomur. Povsod je rada in s veseljem pomagala, če je le mogla, bila je delovna pri društvih ali pri cerkvenih prireditvah. Maršalko je pokusil njene dobre poudariti, katere je spekla za razne prireditve, kajti ona je povsod rada darovala, kar je pač mogla.

Draga nam sosestra, počivaj v miru božjem in lahka naj Ti bo ameriška gruda! Iskreno sožalje Tvoji potrti družini valed izgube drage žene in ljubljene matere.

Naj pri tem še omenim, da je bila pokojnica soustanovnica našega društva pred 27 leti, vedno vneta za napredek društva, zato jo bomo pogrešali. Naj ji bo ohranjen blag spomin in spominjajmo se iste večkrat v naših molitvah!

Zdaj vas pa, drage mi sestre, opominjam, one, katere še niste plačale določenih 10 centov za slučaj pogreba naših članic, da to kmalu izvršite, da mi ne bo treba vas na to vedno opominjati; hvala pa onim, ki so to že izvršile!

K sklepu vas še prijazno vabim na prihodnjo našo sejo, vršajo se v ponedeljek, 19. junija zvečer; pridite tudi zdaj v tako lepem številu kakor na zadnjo sejo; v resnici je bilo lepo toliko število navzočih gledati.

S sosestrskim pozdravom,
Gabriela Masel, tajnica.

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ, ST. 174, WILLARD, WIS.

Vabilo na veselico
Cenjenim članicam našega društva naznanjam, da bomo imele plesno veselico tretjo nedeljo v tem mesecu, ali dne 18. junija na Dan vseh očetov. Ta prireditev se vrši, kakor vsako leto, v korist dvorane, kjer zbiramo, zato vas prijazno vabim, da pridete v velikem številu, posebno še, ker bo to dan naših očetov; pripeljite svoje družine s seboj.

Zaeno prijazno vabim tudi ostalo cenjeno občinstvo, da nas posetite na tej veselici, saj malo razvedrila v teh razburkanih in težkih časih vsakdo potrebuje. Torej na veselo svidenje na Očetov dan dne 18. junija!

S pozdravom,
Mary Gosar, tajnica.

DOPISI**EDEN IZMED MNOGIH****Adam Korosa**

Tudi društvo sv. Stefana, št. 1 KSKJ v Chicagu ima dosedaj že lepo število svojih članov v ameriški armadi. Eden izmed teh je tudi Pvt. Adam Korosa, ki je stopil v armado dne 19. maja, 1944, sin Josipa in Roze Korosa, živčih v Chicagu, Ill. Naš novi bорец v armadi Strica Sama je bil rojen 6. julija, 1919 v Chicagu in je dovršil farno šolo sv. Blaža v Argo, Ill. Njegov oče je doma iz Prekmurja, mati pa iz Spodnjega Štajerja blizu Celja.

Družina Korosa ima še tri sinove: John, Steven in Joe Jr. ter tri hčere: Mary, Eva in Stefanija.

Nezlo našega vojaka te družine je: Pvt. Adam Korosa, Troop K-2nd Regt., CBTG 2152, Fort Riley, Kansas.

PAR NOVIC IZ WILLARDA, WIS.

Willard, Wis.—V naši cerkvi sv. Družine se je dne 10. junija poročila Miss Olga Volarič s Stanley Valovšekom. Nevesta je hčerka Mr. in Mrs. Joe Volarič in članica našega društva Marije Pomagaj, št. 174 KSKJ, ženin je pa sin Mr. in Mrs. Frank Valovšek. Novoročencema naj veljajo moje iskrene čestitke.

Mr. Louis Arch je zadnje dni prejel od vojnega departamenta obvestilo, da je bil njegov sin Viljam v Italiji ranjen; zaeno mu je pa tudi sin pisal iz neke bolnišnice, da bo kmalu okreval. Ranjen Viljem Arch je dobil zato odlikovanje Skratnega srca (Purple Heart). Mr. Arch ima še enega sina Steve-ta v armadi nekje na Angleškem. S pozdravom.

Mary Gosar.

VABILO NA JAVEN SHOD

Chicago, Ill.—Druga fronta je odprta—peto vojno posojilo tudi. Naši fantje se hrabro borijo za svobodo in demokracijo sveta. Kaj bomo storili pa mi, ki smo doma? Med drugimi dolžnosti pride v poštev v prvi vrsti nakupovanje vojnih bondov. Da mi Slovenci ne bomo med zadnjimi, sem gotov. Toda, kdo pa to zna? Da se mi Slovenci seznamimo z ameriško javnostjo, se sklicuje veliki javen shod v petek, 16. junija v Slovenski šolski dvorani fare sv. Stefana, Cermak Rd. in Wolcott Ave. Začetek točno ob pol osmih zvečer. Imeli bomo zabaven program s slovenskimi talenti, kot Plutovi trojčki, Prešernov duet, Korenčani sestre, Adrija, Miss Kosmerl in njena prijateljica in pa tudi iz mesta so nam obljubljeni.

Vstopnina? Ne samo, da bo popolnoma prosta, vi lahko dobite eno izmed nagrad, ki bodo razdeljene v dvorani. Med drugimi nagradami pride v prvi vrsti vpoštev pet vojnih bondov po \$25, katere daruje Reliance Federal Building & Loan Association. O nadaljnjih nagradah boste zvedeli v dvorani.

Navzoči bodo tudi državni uradniki, zato prej mi moramo na ta večer napolniti dvorano do zadnjega kotička. Pozivljate se torej vsi Slovenci in vse Slovence v Chicagu in okolici, brez razlike prepričanja, da se tega shoda udeležite. Za slovensko čast gre. To bomo pa dosegli z obilno udeležbo in pa da kupimo vojne bande ta večer.

Na svidenje v petek, 16. junija, 1944!

Za publicistijski odbor,
John Gottlieb.

RAZNO IZ DETROITA

Detroit, Mich.—Dne 2. junija smo izgubili zvesto članico in podpornico SANSa, sestro Mary Rotar. Prišla je kljub oddaljenosti na vsako podružnično sejo in prireditev. Bila je še na naši zadnji seji.

Mary Rotar je bila doma iz Prevoj pri Lukovici na Gorenjskem. Pred prihodom v Ameriko je bila s svojim soprogom Matijem dolgo v rudarskih revirjih v Nemčiji. Njena dva sinova (eden sedaj v službi Strica Sama v Alaski) in dve hčeri so bili rojeni v Nemčiji, a kljub temu govorijo vsi lepo slovensko, za kar gre vsa zasluga in čast zavedni in napredni pokojnici. Bila je vzor matere in žene.

Globoka žalost mi je polnila dušo, ko sem jo videla sredi cvetja, ki so ga prinesla ljubca

srca, iskreni prijatelj in spasi. Vsi, ki smo jo poznali, jo bomo pravi gotovo pogrešali. Blag ji spomin! Ostalim iskreno naše sožalje.

Detroitška podružnica Združenega odbora jugoslovanskih Amerikancev, v katerem sodelujemo tudi Slovenci, ima svojo centralo na 2539 Woodward Ave., soba 305 Hofman Building, v kateri se je pričela zbirati obleka in drugo najpotrebnejše za jugoslovanske begunce, ranjene in bolne borilce osvobodilne armade in partizanskih oddelkov v Egiptu, med katerimi je mnogo primorskih Slovencev in iz osvobodjenih krajev Slovenije. Združeni odbor deluje za tem, da se bo odprla pot pošiljati tudi ljudem v osvobodjene kraje Jugoslavije, Hrvati in Srbi se zelo trudijo pomagati Jugoslovanom, tudi Slovenci ne smemo biti zadnji. V domovini ni razlike, vsi se borijo in umirajo za iste cilje brez razlike prepričanja in vere proti skupnemu tujemu in domačemu sovražniku. Čas je prišel, da tudi mi ameriški državljani slovenskega rodu nehamo z vsemi separatizmi, posebno kar se moralne in materialne pomoči tiče borcev za svobodo v stari domovini.

Na zadnji seji podružnice SANSa in postojanke JPO-SS smo izvolili odbor, ki ima naloge zbirati obleko med Slovenci in med vsemi drugimi dobrimi ljudmi. V odboru so sestre Hana Gaber, Mary Jurca, Katy Junko, Mary Knez, Ana Kos, Katarina Krainc, Julija Menton in Mary Naprudnik. Odbor ima polno moč delovati po svoji previdnosti in zaključkih. Vse sestre Slovence so prošene, da pomagajo temu človekoljubnemu delu in pripravijo vso obleko, perilo in drugo potrebno, da se bo lahko takoj poslalo, ko bo možno.

Navedena jugoslovanska centrala za zbiranje obleke je odprta vsako sredo od 7 do 9 zvečer in v soboto pa od 2 popoldne do 7 zvečer. Komur je možno oddati svoj zavoj na centralo, naj to čim prej stori, če kdo želi, da bo njegov oziroma njen zavoj poslan izključno Slovence, se bo želja točno izpolnila, drugače naj se pa samo javi, da je zavoj od Slovencev, da se bo njim v prid zabeležilo. Komur pa dostava v centralo ni ugodna, naj stopi v stik z eno omenjenih sester odbornic, ali pa dostavi zavoj v Slovenski narodni dom na 17149 John R in Slovenski delavski dom na 437 S. Livernois.

Michiganski Vseslovanski kongres priredi v nedeljo, 18. junija ob dveh popoldne veliko manifestacijo v Belle Isle Park. Kdor ima narodno nošo, se prosi, da pride v njej, da bo več pestrosti. Glavni govornik bo senator S. D. Jackson iz Indiane. Primeren muzikalen program bo nudil prijetno zabavo. Vstopnine in kolekte ni nobene. Potrebno je, da smo vsi, ki se zavedamo današnjega kritičnega položaja navzoči, ker se bo manifestiralo za ponovno izvolitev našega velikega predsednika, Franklin Delano Roosevelt. Pokažimo, da znamo ceniti neprecenljive ugodnosti, ki jih je izvojeval naš državni glavar v prid malega človeka.

Omenjeni Vseslovanski kongres priredi v nedeljo, 9. junija velik piknik v Warshaw Parku. Izrabite lepo priliko prijetne zabave v prosti naravi in slovenski solidarnosti. Preskrbljeno bo za dobro jed in pijačo. Za kritje stroškov se prodajajo listki s številkami po 25 centov. Nagrade bodo oddane na pikniku v obliki vojnih bondov.

Dne 27. avgusta priredi jugoslovanski oddelke Vseslovanskega kongresa piknik v korist partizanov in podružnice združenega odbora jugoslovanskih Amerikancev. Ta piknik je tako važen, da moramo vsi delo-

vati za čim večjo udeležbo. Prosim se vsa slovenska društva v Detroitu, da na ta dan ne prirejajo nobene zabave, piknika ali druge prireditve. Več o tem pikniku poročamo posneja.

Lia Menton.

V BLAG SPOMIN

desete obletnice nepričakovane smrti našega ljubljene in nikdar pozabljene sina in brata

Andrew Kotnika

ki je preminul 20. junija, 1934 v Grand Rapids Itasca bolnišnici v svoji najlepši mladeniški dobi 20 let in tri mesece. Pokojnik je bil velika opora svojem staršem, bratom in sestram, zato ga še vedno vsi pogrešamo.

Let deset bo že minulo, kar si Ti zapustil nas, vendar Tvoj spomin ostal je v srcih naših ves ta čas.

Težka bila je ločitev, težko bilo je slovo. Vsak dan skozi celo leto še na Tebe mislimo.

S cvetjem Tebi grob krasimo vedno v trajen Ti spomin, cvetje s solzami kropimo naših srčnih bolečin.

Žalujoci ostali:

John in Johana Kotnik, starši.

John Jr., v Detroitu, Mich.

Eddie v U. S. mornarici, brata.

Jennie, poročena Hunter; Helen, poročena Braun, in Marian, vse v Detroitu, Mich., sestre.

Eveleth, Minn., 14. junija, 1944.

Pri slovenskih vojnih ujetnikih v Chamberburg, Penna.

John Samsa iz 10510 Prince Ave. je v nedeljo obiskal vojne ujetnike v Chamberburg, Pa., ki so bili ujeti z italijansko armado in pripeljani v Zed. države. V tem taborišču je dobil sledeče naše rojake:

Gantar Ljotze iz Dol pri Idriji; Paušič Alojz iz Šempasa pri Gorici; Hrvat Slavko iz Šmarja pri Kopru; Gruden Oskar iz Sv. Mihaela pri Šempasu; Polanc Franc iz Otelice pri Ajdovščini; Pajntar Milen iz Tolmina; Radovac Roman iz Soperbe pri Pulju; Kokošar Ivan iz Kneze pri Gorici; Bratina Anton iz sv. Tomaža pri Ajdovščini; Bubič Romild iz Sv. Obaldi pri Trstu; Vidmar Stefan iz Ajdovščine; Pavlin Davorin iz Vortojbe pri Gorici.

Te ujetnike lahko vsak obišče, ako ima s seboj pismo od dotičnega ujetnika, ki naj ga pokaže pri poveljstvu taborišča.

Kot pravi Mr. Samsa, so ujetniki pravi zadovoljni tukaj. Hrano imajo dobro, delajo pa v vojaškem skladišču. Edino, česar največ pogrešajo so slovenski časopisi. Nadzirajo jih ne dosti in ne posebno strogo, odkar je stopila Italija iz vojne.

Ker ima naš list uradno dovoljenje, da se ga lahko pošilja v razna taborišča slovenskim vojnim ujetnikom in ga torej že nekaterim po več številki pošiljamo, tako smo še gorinavedeno novo taborišče vpisali v adresar. Slovenskim vojnim ujetnikom v Ameriki se naše Glasilo pošilja brezplačno.

Hitlerjeva slava na Dunaju pred šestimi leti

(Po ljubljanskem Slovencu)

Dunaj, 9. aprila 1938.

Skoraj tisoč let je Dunaj središče Vzhodne marke, nekaj stoletij je bilo glavno mesto nemškega in avstrijskega cesarstva, veliko vladarjev in cesarjev je sprejemal, velike proslave je videl, dogodkov, kot so bili današnji, pa mesto od svojega obstoja še ni doživelo. Nobenega svojega cesarja ni-

so sprejemali Dunajčani s takim navdušenjem, s tako ogromnimi pripravami in tako paradržnostjo, kakor vladarja nove velike Nemčije Fuehrerja Adolfa Hitlerja. Čez noč si je to veliko mesto nadelo.

Najlepšo obleko od svojega obstoja

Kljub nalivom in snegu ter hudemu mrazu, ki je nepričakovano nastopil, je bilo vso noč od večerj na danes na tisoče delavcev na cestah, na tisoče rok je delalo z vso pridnostjo. Še večerj je prišlo iz Nemčije veliko vagonov bal blaga za zastave, kam ga je na Dunaju zmanjkalo, danes zjutraj so pa te nove zastave že vihrale s poslopji, z jamborov vzdolž vsega Ringa, z ogromnih zelenjem obitih stebrov, ki nosijo simbole narodnega socializma ter so postavljene po vseh ulicah od Westbahnhofa do magistrata. Nemški propagandni avtomobilski vlak, ki je spremljal Hitlerja na njegovi poti skozi avstrijske dežele, je sinoči prispel iz Linza, danes zjutraj pa so bili že na vseh važnejših križiščih, vzdolž vse poti, ki jo je napravil Fuehrer na svoji vožnji skozi mesto, postavljeni zvočniki. Preizkušena propagandna režija ministra Goebbelsa je pokazala na Dunaju višek svojega mojstrskega znanja.

Več stotisoč ljudi iz province

Več stotisoč ljudi iz province je prispelo tekom noči in današnjega jutra s posebnimi vlaki na Dunaj. Na vse zgozdaj se je znašlo vlemesto v nenavadni živahnosti, ulice so bile prepolne ljudi, neprestano drve avtobusi in tovorni avtomobili, s katerih odmeva petje in navdušeni vzkliki — mladina in odrasli prihajajo iz okolice vsi v nestrpnem, slavnostnem razpoloženju, ki prevzema tudi Dunajčane. Trgovci, ki so bile zjutraj samo dve uri odprte, zapirajo svoje obrate, vedno več ljudi se zbira na ulicah, na križiščih je gneča, da jo policija komaj obvlada, vozovni promet v središču zastaja, ceste odmevajo od korakov čet vojaštva, SS in SA formacij ter mladinskih skupin, milijonska reka ljudi je usmerjena proti zapadni strani mesta ter se uvršča v špalir, ki sega vse od zapadnega kolodvora po Mariahilfer- in Babenbergrasse do Ringa ter po Ringu do magistrata, od mestne hiše pa do hotela Imperial, ki si ga je Hitler izbral za svoj sedež. Milijon ljudi je v tem špalirju, ki se na velikem trgu pred magistratom izpreminja v valujoče jezero.

Sprejem Hitlerja na zapadnem kolodvoru

Sprejem Hitlerja se je vršil ob 11:20 na zapadnem kolodvoru. Hitler se je pripeljal s posebnim vlakom iz Linza. Vračal se je kot triumfator s svoje propagandne poti, ki ga je vodila v dolžini 10,000 km po vseh nemških pokrajinah in avstrijskih deželah. Sprejeli so ga njegov namestnik Hess, ministri dr. Goebbels, Himmler, general Daluge, državni namestnik dr. Seiss-Inquart z ministri avstrijske vlade in drugi odličniki. Svojevrsen je bil ta sprejem za nas, ki prihajamo iz dežel, kjer še prevladuje svečani cylinder s črno obleko: tukaj vse samo v uniformi, v Nemčiji je cylinder docela izginil, umaknil se je črnemu SS ali rjavemu SA kroju, ki je svečana obleka za vse pristaše narodnosocialistične stranke — kdor pa ni strankin pristaša, pa itak ne more biti javen funkcionar ter ga ni pri takih sprejemih.

Povsod kjer se Hitler pojavlja, ga pozdravljajo najprej mladina. Tudi danes so mu mlada dekleta prinesla šope cvetja — dočim je za ostalo občinstvo sinoči izšla ostra prepoved, da je strogo prepovedano metati cvetje iz špalirja na avtomobile Hitlerja in njegovega spremstva.

V počasni vožnji se je Fuehrer odpravil po okrašenih ulicah v mesto. Zvidnica, ki je najavljala prihod njegovega avtomobila, je kakor na povelje sprožila na tisoče rok v špalirju, izzvala je iz tisočev grl "Sieg-Heil!" krike — takoj za izvidnico pa je sledil avtomobil, v katerem je stal Hitler visoko vzravnar ter z iztegnjeno desnico odzdravljaval na desno in levo. Za njegovim avtomobilom se je usula povodenj razkošnih vozov, v katerih se je vozilo njegovo spremstvo, ministri in visoki funkcionarji stranke in armade.

V mestni hiši

V viharju silnega pozdrava stotisočglave množice se je avtomobilski sprevod ustavil pred magistratom. Hitler je izstopil ter pregledal častne čete avstrijske, nemške vojske, svojih pretorijancev — krasne, kakor stroj delujoče telesne straže SS, častne čete SA in hitlerjevske mladine. Po pozdravu so pridrveli motorji odposlancev vseh nemških pokrajin, ki so se odpravili večerj v glavnih mestih nemških dežel na pot, vozili so vso noč ter so danes opoldne prinesli pozdrave pokrajinskih strankinih organizacij svojemu Fuehrerju. Nato je Hitler odšel na magistrat, kjer ga je slovesno sprejel dunajski mestni svet z novim županom dr. Neubacherjem na čelu. Hitler se je kratko zahvalil za njegov pozdrav, potem pa je pristopil k vrstam "dosmrtnikov" — pod bivšim Schuschniggovim režimom na dosmrtno ječo obsojenih narodnih socialistov, ki so prešli to kazen zaradi soudeležbe pri julijskem prevratu leta 1935.

"Dan velike Nemčije"

Nepopisno pester je velik trg pred mestno hišo. Stotisoči, ki jih od široke dovozne ceste loči trojni špalir črnih pretorijancev SS, belosrajčnih Hitlerjevih mladcev in sivomodrih uniform šupo-policije, valovijo kot morje, iz katerega se dvigajo beli jambori z rdečimi jadrji kljukastih zastav. Stotisoči rok šinejo kvišku v pozdrav, ko se pojavi točno ob 12 Fuehrer s častnimi gosti na stopnišču pred magistratom, pred njim pa stopa na balkonu minister dr. Goebbels in odmevajo vsej Avstriji in vsej Nemčiji njegove besede: "Razglasjam dan velike Nemčije. Zastave kvišku!" Na to povelje so širom vse Nemčije razobesili zastave, po vsem ogromni državi je zastal ves promet. Na vseh nemških cestah so se ob 12 avtomobili ustavili, vlaki so zastali sredi proge, zrak je prešinil žvižg lokomotiv, rezek pisk tovarniških siren, dojenje zvonov, ljudje pa so na cestah zaustavili svoj korak. 75 milijonov Nemcev je dočela "dan velike Nemčije" z dveminutnim molkom. Nad mesti so se istočasno pojavile eskadrile letal ter se je med piskanjem siren in zvonjenjem mešal ropot letalskih motorjev — najbolj ponosnega nemškega orožja. Izpred dunajske mestne hiše so izpustili 30,000 pisemskih golobov in ptice so ponesle v vsa nemška mesta — tudi v Danzig — veselo vest o velikem zgodovinskem dogodku. Bil je čudovit prizor, ko so frfotale vedno nove in nove trume teh snežnobelih in pisanih ptic iz kletk, nameščenih na ogromnih vojaških avtomobilih, se dvigale visoko v zrak, krožile nad mestom, se preplašeno umikale bobnečim bombnikom, ki so drveli po ozračju, nato pa so se obračale v vse smeri ter izginjale na obzorju. In istočasno se je umirilo na milijone delavskih rok v vseh nemških tovarnah, v rudnikih, zastala so kolesa strojev in vse delavstvo v vseh podjetjih je pristopilo k apelu, kakor ga nemški narod še ni doživel.

Pomenljiva obletnica

(K praznika Presv. Srca Jezusovega)

Pomenljiva obletnica v tem času v juniju. Kakšna naj bi bila ta obletnica, koga se tiče? Tako utegne vprašati ta ali oni. Na prvi pogled je res umestno to vprašanje, a v resnici pa ni; je to res pomenljiva obletnica, četudi na prvi pogled ne izgleda. Kdaj je ta obletnica? Točno 16. junija. Maja je točnega šestnajstega junija, kaj naj bi bilo takrat? Ni to kaka obletnica kake države, ne kakega naroda, pač pa se tiče naše svete vere. Pa kaj? Velikanoč je že za nami, božič je še daleč, kakega Marijinega praznika tudi ni sedaj. Kaj pravzaprav je? V naslednjem Ti hočem povedati o tej obletnici in mi boš pritril, da je res pomenljiva, pomenljiva zlasti za današnji čas, za čas največjega viharja na svetu, ko divja silna nevihta in pokajo strele druge svetovne vojne; nebo je zastrto z črnimi oblaki in ni izgleda, kdaj posije ljubo sonce miru. Brezupno je. Brezupno za tistega, ki ne veruje; tisti pa, ki veruje, vidi svetel žarek katoliške Cerkve na nebu; božja Previdnost in Usmiljenje. Torej k obletnici:

Bilo je 16. junija, 1675, nedelja v osmini presvete Rešnjega Telesa, v samostanski kapeli reda Marijinega Obiskovanja, tam v daljnem Paray le Monialu na Francoskem je klečala pred tabernakljem sestra Marjeta Alakok ter molila Eucharističnega Boga. Vsa prešinjena, da povrne Gospodu ljubezen za ljubezen. Kar naenkrat stoji na oltarni mizi Gospod Jezus Kristus v vidni podobici ter pravi:

"Ne moreš mi izkazati večje ljubezni, kakor če storiš, kar sem že tolikokrat zahteval od tebe." Potem ji odkrije in pokaže na svoje Srce in pravi: "Glej to srce, ki je tako zelo ljubilo, da se ni ničesar zbal, ampak se popolnoma izčrpalo in žrtvovalo, da jim pokaže svojo ljubezen. Za plačilo pa prejemam od večine ljudi le nehvaležnost, ker se nespoštljivo obnašajo pred menoj, me božje-ropno prejemajo v svetem obhajilu, ker me zaničujejo in so mrzli do mene v tem zakramentu ljubezni. Se bolj pa me boli, da tako delajo duše, ki so meni posvečene. Zato zahtevam od tebe, da bodi prvi petek po osmini sv. Rešnjega Telesa poseben praznik v čast mojemu Srcu. Ta dan naj prejmejo verniki sveto obhajilo in s slovesno spravno molitvijo naj vračajo mojemu Srcu čast, ki so jo vzela žaljenja, ki so se godila, kadar je bilo izpostavljeno na oltarjih. Obljubim ti pa, da se bo razširilo moje Srce in izlilo obilno svojo ljubezen na vse, ki mu bodo izkazovali to čast in se trudili, da mu jo izkažejo tudi drugi."

To je jedro in začetek te, tako pomenljive 269-obletnice dogodka, ki je še mnogim Slovincem žal malo, ali pa nič poznan. Kaj pomenjajo besede Gospodove, boš že razumel, saj so jasne kot beli dan: Gospod se je bridko pritožil nad nehvaležnostjo ljudi in zahteval je praznik Njegovemu božjemu Srcu, ki naj se obhaja v petek po osmini presvete Rešnjega Telesa in je zato obljubil tudi posebno nagrado tistim, ki bi ga po Njegovu želji praznovali.

Katoliška Cerkve je razumela to željo Gospodovo in po vestni, pa strogi preiskavi o življenju in videnju sv. Marjete Alakok določila ta praznik. Papež Leon XIII. je postavil praznik Presvete Srca Jezusovega petek po osmini Presvete Rešnjega Telesa in sicer ga je postavil v praznik prve vrste. Pij XI. pa je za ta praznik dodal še osmino; torej je uvrščen v vrste največjih praznikov. Težavno je bilo to delo, satan je zadirjal proti tej novi, a tako ljubki pobožnosti, ki je pa sijajno uspela.

Gospod je zmagal. Sveta Cerkve je proglasila praznik, odobrila in priporočila pobožnost od Presvete Srca Jezusovega, ki je danes razširjena že po vsem svetu.

Letos se ta praznik praznuje 16. junija; torej na dan, ko je Gospod prosil in zahteval ta praznik. Ni li torej važna obletnica? Da. Ne pade vselej na ta dan, ker je odvisen od Velike noči, ter se obhaja kot že povedano v osmini Presvete Rešnjega Telesa.

In zdaj, rojak in rojakinja, kaj bosta storila? Mar bosta pustila, da bo šel ta Gospodu tako ljubljani praznik mimo vaju neopaženo, da ga bosta brezbržno prezrla? Nikar! Delo je, porečeta. Res, sicer pa tudi od sv. Cerkve ni zapovedan tako, kot nekateri drugi, da moraš iti v cerkev. Ne, čisto prost je. Ne veže te postava Cerkve, ampak veže naj te valjilo in pa obljuba Gospodova, ta je večja od zapovedi. Prečitaj to, kaj Gospod želi in stori Njemu na ljubo in sebi v korist.

Svojo ljubezen obeta Gospod tistim, ki Ga bodo po njegovu želji praznovali. Ni ti treba drugega, kot da opraviš pred praznikom spoved ali na praznik sam, če je mogoče, potem pa lepo pobožno, vredno seveda, prejmi sveto obhajilo in ga daruj božjemu Srcu v zadoščanje. Nagovori sosedo ali sosedo, pa jim razloži in ju povabi k takemu praznovanju, potem pa pojdi na delo, in Gospod ti bo poplačal, kajti On je Večna Resnica.

Morda je malo nerodno iz več ozirov; ko bi bila vsaj nedelja, ali kakšna drugačna prilika, porečeš. Res je treba nekoliko žrtvovati, ampak brez žrtve ni nič, vsaj kaj velikega ne. To pa, kar se zahteva, je prava malenkost napram nagradi, katero ti obeta Gospod. Kaj vse bi storili, da si na primer zadobiš naklonjenost kakega kralja, ali recimo predsednika Združenih držav, da si nakloniš njegovo ljubezen. Nič bi ti ne bilo pretežko. A pridobiti si ljubezen božjega Srca je pa vse nekaj drugega, nekaj velikega.

Njegovo naklonjenost boš potreboval, če ne prej to prav gotovo, ko prestopiš prag večnosti. Takrat moraš imeti Njegovo naklonjenost, če ne gorje ti! Odzovi se torej Njegovemu vabilu in praznuj ta praznik po želji samega Gospoda in ne bo ti žal. Praznuj to obletnico iz hvaležnosti do onega Srca, ki je bilo prebodeno na križu in se izčrpilo do zadnje kaplje krvi—za nas.

V zvezi s tem, kar je Gospod Jezus Kristus razodel sv. Marjeti, je poleg te obljube še 11 obljub. Njegovega božjega Srca se j evseh 12. Zadnja ali 12 obljuba se imenuje tudi "Velika obljuba," ki je zares velika. Tudi to obljubo nekateri naši ljudje kaj malo, ali nič ne poznajo.

Nekega dne je Gospod rekel sv. Marjeti: "V neizmernem usmiljenju svojega Srca ti obljubim, da bo podelila moja neskončna ljubezen milost spokorne smrti tistim, ki prejmejo sveto obhajilo devet mesecev zaporedoma vsak prvi petek. Ne bodo umrli v moji nemilosti, niti brez svojih zakramentov, ker bo moje božje Srce v zadnjem trenutku njih varno zavzel."

O, človek, ali razumeš kaj to pomeni? Obljuba je jasna in ni treba nobenega tolmača. Tu bom rabil le besede, katere je zapisal v Glasniku Presvete Srca Jezusovega v št. 2, 1939. Ven. M. Vrtovec D. J., ko po razlagi le obljube vzklikne: "Dovolj je Gospod, dovolj! Mar ne obljubljaš preveč? Tvoja ljubezen te je zapeljala predaleč? O, če bi ne vedel, da je vsemogočna in nepojmljiva! Kaj je vendar pobožnost deveterih prvih petkov v mesecu sprlo večne ljubezni

blažene večnosti."

Lepo pove ta pisatelj o tej obljubi in ti, ki razumeš, se iste kar takoj oprimi. Nič ne odlašaj. Kar zahtaj si to, da hočeš to napraviti, pa naj stane kar hoče. Prejmi devet mesecev vsak prvi petek vredno in pobožno sveto obhajilo, pa nikar ne izpusti niti enega vmes, razen veliki petek se lahko izpusti, ker se tedaj ne more prejeti svetga obhajila. Nič naj te ne motijo razni opravi ali pa zamuda časa; vse to ni nič v primeri, kar Gospod obeta. Naj ti povem zgled vztrajnosti o tem; pravil mi ga je sam mož zamorec.

Zamorec katoliške vere, dasi jih je v Združenih državah bolj malo, je dobil neke malo knjižico, ki je govorila o obljubah Gospodovih, zlasti pa o tej veliki obljubi. Prečita, tako mi je sam pravil, in že napravi sklep: Takoj začnem s temi prvimi petki; knjižico izročiti ženi in žena stori isti sklep. Tako naslednji prvi petek, ki je bil 2. julija, 1943 (lansko leto) ter zaeno praznik Presvete Srca Jezusovega sta pristopila on in njegova žena k sv. obhajilu ter potem to obljubo tudi neopotrjeno držala. Ko se je na njuna pobožnost blizala h koncu, je pa grozila resna nevarnost, da bosta, hočeš nočeš, morala prekiniti, predno dosežeta deveti petek. Žena je morala v bolnišnico. Ravno isti dan je pa prišel prvi petek, a žena je ležala v bolniški postelji. Kaj sedaj? Ali naj z vajo devet petkov pretrga? Ne! Zaprošila je za sv. zakramente in v bolniški postelji prejela sv. obhajilo pred operacijo. Ni njen mož, ki mi je še nedavno pravil, da še zdaj kar naprej nadaljujeta s prvimi petki. Rekel je: "Žena mi je zdrava in jaz sem hvaležen Bogu za to dobroto."

Slovenec. Slovenka! Ali vidiš trdno voljo dveh zamorcev? Slovenci se precej ponášamo, kako smo pobožni, ampak ta dva zamorca mnoge Slovence osramotita. Morda nista bila tako globoko poučena, kot ti, ampak dovolj, da sta dobro razumela besede Gospodove sv. Marjeti. Mogoče se bolj ponášamo s pobožnostjo kot pa zamorska dvojica, ki pa je bila za klic Gospodov bolj dovzetna kot marsikateri Slovenec in Slovenka. In Bog ki ne gleda, ne na narodnost in ne na plot, poplača tiste, ki Ga slušajo. Mu služijo ter se ne odvrčajo od Njega.

V domovini divja strašna vihra in naš narod grozno trpi. V tej stiski se je voditelj Slovincem, škof Rožman obrnil na ljudstvo ter mu priporočil—prve petke, da tako zadošča Bogu in Ga prosi usmiljenja in rešitve. Rojak in rojakinja! Obrni se tudi ti ob tej pomenljivi obletnici k božjemu Srcu, pa Ga prosi zase in svoj narod doma.

Zavedati bi se morali v prvi vrsti, da je treba zadoščanja Bogu za vse žalitve in krivice, ki se Mu gode, kot je Gospod sam povedal, ko je pokazal na svoje Srce. Tukaj je rešitev človeštva; nato so pokazali tudi papeži od Pija I. do Pija XII., ki priporočajo češčenje Srca Jezusovega.

Takole se čita v Glasniku PSJ, št. 2, 1940: "Danes vstaja pred nami najbolj blagovito in najbolj božje znamenje: Presveto Srce Jezusovo, nad njim križ, okrog njega ognjeni plamen. Vanj moramo staviti vse upe svoje; od njega moramo izprostiti in pričakovati rešitve ljudi" (Leon XIII. in Pij XI). Za njima se je oglasil tudi sedanji papež Pij XII., ki priporoča posvetitev Presvete-mu Srcu.

Ali zdaj razumeš, zakaj da je ta obletnica pomenljiva? Obhajaj jo po želji Gospodovi. —X.

Magr. Viktor Steška:

Cerkve in samostani v Ljubljani

Kršćanstvo se je širilo v stari Emoni že v rimski dobi. Ko so se pa tu naselili Slovenci, je zopet izginilo. Šele v 8. stoletju se je zopet pojavilo. Najstarejša cerkev v Ljubljani je bila po splošnem mnenju sv. Petra, ki je nastala že v misijonski dobi. Prvi župnik se pa v zgodovini imenuje šele leta 1163. Leta 1472 so Turki cerkev požgali. Nova gotška cerkev je stala potem do l. 1730, ko so začeli zidati sedanjo (1730-1734) Svetišče in ladjo je poslikal s freskami Franc Ilovšek (1731-1736). Njegovi sta tudi dve oljni sliki: sv. Družina (1734) in sv. Magdalene. Vse druge oltarne slike je pa naslikal Valentin Metzinger (1734-1743). L. 1937 je bila zunanjsčina prenovljena.

Po Zaloški cesti pridemo mimo državne bolnišnice in Leoniške, mimo gluhonemnice in vojaške bolnišnice na Selo, kjer je samostan s cerkvijo karmeličank (1889). Glavno stensko sliko je ustvaril dunajski slikar Jožef Kastner. Čedna je kapelica sv. Terezike. Nasproti tej cerkvi je mladinsko vzgojevališče, ki ga vodijo salezijanci.

Nedaleč od sv. Petra je cerkev Jezusovega Srca s samostanom misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega. Cerkev je bila posvečena leta 1883. Zidana je v gotškem slogu. V njej je kapela sv. Cirila in Metoda.

Cerkve sv. Nikolaja je župna cerkev in obenem stolnica ljubljanske škofije. Prva cerkev na tem mestu je bržkone nastala v 12. stoletju. Ko je leta 1386 pogorela, so se zidali prostorno gotško cerkev s 13 oltarji. Ker je zaradi potrebe mnogo trpela, so jo leta 1701 podrli in sezidali novo v baročnem slogu (1701-1706). Odklikuje se po krasnih freskah italijanskega slikarja Julija

Quaglio (1703-1706 in 1721-1723). Kupolo so postavili šele leta 1841. Poslikal jo je deloma po Quaglievem načrtu Matej Langus (1843-1844). Quaglio je naslikal tudi oljno podobo sv. Dizma, Langus pa več oltarnih slik. Znamenita sta oba angela ob tabernaklju v levi prečni ladji, delo Francesca Robba ok. 1750. Križev pot je delo Jos Planka iz leta 1860, posneto po Fuehrichu. Orgle imajo 53 spremenov in so največje v ljubljanski škofiji. Postavil jih je orglarski mojster Milavec leta 1906. Za stolnico je duhovno semenišče z lepim portalom in s krasno knjižnico, ki jo je opremil s freskami Julij Quaglio l. 1721.

Po Mestnem trgu in Starem trgu nas vodi pot do cerkve sv. Jakoba, ki je bila najstarejša cerkev v stari Ljubljani med mestnim obzidjem. Leta 1494 so se tu naselili avguštinci, ki so morali zaradi turške nevarnosti zapustiti cerkev in samostan zunaj mestnega obzidja na kraju, kjer je sedaj frančiškanska cerkev. Leta 1511 je cerkev sv. Jakoba porušil potres. Avguštinci so novo cerkev sezidali leta 1513. Leta 1597 so semkaj prišli oo. jezuiti, ki so leta 1613-1615 zidali novo cerkev v baročnem slogu, samo svetišče je v bistvu še ostalo od gotške cerkve, kar se pa samo zunaj spozna po opornikih. Kapelico sv. Franciška Ksaverija so prizidali leta 1669 in jo okrasili s štukaturami. Najlepši oltar je veliki, ki ga je izklesal iz kararskega marmorja Francesco Robba l. 1732. Oltar sv. Franciška Ks. je napravil Jakob Contieri iz Padove leta 1720. Okvir okrog slike velikega oltarja je izvršil Janez Wolf leta 1869, slike na stropu svetišča in ladjo pa Jurij Šubic leta 1886. Cerkev je imela do potresa leta 1895 na pročelju dva zvonika, ki so ju morali do strehe podreti; zato so ob desnici pri zakristiji postavili nov zvonik.

Blizu cerkve sv. Jakoba je cerkev sv. Florijana, ki so jo zidali (1672) v spomin na strašni požar iz leta 1660. V tej cerkvi častijo staro sliko Zlostne Matere Božje. Pri glavnih vratih je marmornat kip sv. Janeza Nepomučana, delo Fr. Robba iz leta 1727. Nad stranskim vhomom je freska Marije Pomočnice. Prvotno sliko je fresko slikal Janez Potočnik. Leta 1875 jo je obnovil Janez Wolf in leta 1922 Matej Sternen. Slika glavnega oltarja je Herleinovo delo. Pod zvonom je vodnjak klasicističske oblike iz dobe ok. 1780, semkaj postavljen leta 1862.

V župnijo sv. Jakoba spada tudi Ljubljanski grad s kapelico sv. Jurija. Bila je sezidana v gotškem slogu vsaj leta 1444, na kar spominja letnica na zvonu. V tej kapeli so naslikani grbi vseh kranjskih deželnih glavarjev od leta 1261 do 1742.

Na levem bregu Ljubljanice stoji župna cerkev sv. Janeza Krstnika v Trnovem. Sedanje cerkev so zgradili leta 1854-1857 v novoromanskem slogu v obliki križa; nekateri imenujejo ta slog novobizantinski slog. Cerkev je poslikal Matej Sternen. V velikem oltarju je slika sv. Janeza Krstnika, Metzingerjevo delo iz leta 1755, druge oltarne slike je napravil Pavel Kuenl leta 1856-57.

Iz Trnovega dospemo v Krakovo, kjer opazimo v kapelici starodaven kip Matere Božje iz 13. stoletja, ki je bil do leta 1714 v križanski cerkvi.

Križanski cerkev so postavili stari templarji, po njih so jo pa dobili v last križarji ali križevniki in po njih se imenuje cerkev križanska. Ko je bil komptur tega samostana Gvidon grof Stahrenberg, sorodnik znanega dunajskega branilca leta 1683, je dal staro razpadajočo cerkev podreti in je sezidal leta 1714-1715 novo cerkev. Tri oltarne slike so darovale tri tedaj na Dunaju živeče cesarice, namreč vdova cesarja Leopolda I., vdova Jožefa II. in soproga vladajočega cesarja Karla VI. Dve tedanji sliki sta še ohranjeni: sv. Jurij (Martino Altamonte) in sv. Elizabeta (Scoonjans), tretja Marija Pomočnica (Rothmayr) je pa leta 1875 pogorela. Na njeno mesto je naslikal leta 1859 Canon novo.

Cerkve Marijinega Oznanjenja ali frančiškanska cerkev stoji pred frančiškanskim samostanom na nekoliko vzvišenem prostoru. Poleg cerkve stoji frančiškanski samostan. Na tem mestu je bila avguštinska cerkev. Ti avguštinci so pa morali zaradi turških vpadov svoj dom zapustiti in se naseliti pri sv. Jakobu l. 1494. Mesto je samostan in cerkev podrla, da ju niso mogli Turki uporabljati za oporišče pri napadih na mesto. Avguštinci so šli leta 1555 v Opatijo v Primorju, pa so se leta 1625 vrnili v Ljubljano. Cerkev jim je na lastne stroške sezidal leta 1646 do 1650 velik mecen Konrad Rus pl. Russenstein. Veliki oltar je napravil Francesco Robba (1736 id.), oltar sv. Treh kraljev pa Mihael Cussa (1691). Za velikim oltarjem je lavretanska kapela. Cerkev je leta 1848 do 1855 na mokri omet poslikal Matej Langus (1848-1855), po potresu je slike z oljnovoščenimi barvami obnavljal Jos. Kastner, leta 1895 pa jo je na stro-pu svetišča in ladje na novo slikal Matej Sternen.

Življenske milje invazije

Gornji zemljevid nam kaže življenske linije, po katerih se premikajo zavezniške invazijske čete na poti v evropsko trdnjavo. Mogočni transportni parniki se premikajo pod varstvom številnih bombnikov in bojnih letal, za katere je potreben v Ameriki producirani "100 octane" gazolin. Bombniki, katerih motorji uporabljajo te vrste gazolin, prenašajo večje tovore bomb, s katerimi omehčavajo nemške utrdbe in pripravljajo pot naši pehoti. Spodnja slika pa nam kaže skupino ladij in čolnov, ki so pripravljene čakati povelja za invazijo.

Kakor pa je videti, razdalja ne igra glavne vloge v tej invaziji, kajti zavezniški si niso izbrali najkrajše poti preko Kanala, ki bi bila iz Doverja in Folkstone v Calais, ampak so si izbrali najdaljšo pot in sicer iz Portsmouth v Cherbourg in Le Havre (Havre). Ti dve pristanišči sta poznani mnogim našim izseljencem, kajti tukaj se nas je večina izseljencev vkrčala na ladje, ki so nas prinesle v našo novo domovino—domovino slobode.

zidali (1672) v spomin na strašni požar iz leta 1660. V tej cerkvi častijo staro sliko Zlostne Matere Božje. Pri glavnih vratih je marmornat kip sv. Janeza Nepomučana, delo Fr. Robba iz leta 1727. Nad stranskim vhomom je freska Marije Pomočnice. Prvotno sliko je fresko slikal Janez Potočnik. Leta 1875 jo je obnovil Janez Wolf in leta 1922 Matej Sternen. Slika glavnega oltarja je Herleinovo delo. Pod zvonom je vodnjak klasicističske oblike iz dobe ok. 1780, semkaj postavljen leta 1862.

V župnijo sv. Jakoba spada tudi Ljubljanski grad s kapelico sv. Jurija. Bila je sezidana v gotškem slogu vsaj leta 1444, na kar spominja letnica na zvonu. V tej kapeli so naslikani grbi vseh kranjskih deželnih glavarjev od leta 1261 do 1742.

Na levem bregu Ljubljanice stoji župna cerkev sv. Janeza Krstnika v Trnovem. Sedanje cerkev so zgradili leta 1854-1857 v novoromanskem slogu v obliki križa; nekateri imenujejo ta slog novobizantinski slog. Cerkev je poslikal Matej Sternen. V velikem oltarju je slika sv. Janeza Krstnika, Metzingerjevo delo iz leta 1755, druge oltarne slike je napravil Pavel Kuenl leta 1856-57.

Iz Trnovega dospemo v Krakovo, kjer opazimo v kapelici starodaven kip Matere Božje iz 13. stoletja, ki je bil do leta 1714 v križanski cerkvi.

Križanski cerkev so postavili stari templarji, po njih so jo pa dobili v last križarji ali križevniki in po njih se imenuje cerkev križanska. Ko je bil komptur tega samostana Gvidon grof Stahrenberg, sorodnik znanega dunajskega branilca leta 1683, je dal staro razpadajočo cerkev podreti in je sezidal leta 1714-1715 novo cerkev. Tri oltarne slike so darovale tri tedaj na Dunaju živeče cesarice, namreč vdova cesarja Leopolda I., vdova Jožefa II. in soproga vladajočega cesarja Karla VI. Dve tedanji sliki sta še ohranjeni: sv. Jurij (Martino Altamonte) in sv. Elizabeta (Scoonjans), tretja Marija Pomočnica (Rothmayr) je pa leta 1875 pogorela. Na njeno mesto je naslikal leta 1859 Canon novo.

Cerkve Marijinega Oznanjenja ali frančiškanska cerkev stoji pred frančiškanskim samostanom na nekoliko vzvišenem prostoru. Poleg cerkve stoji frančiškanski samostan. Na tem mestu je bila avguštinska cerkev. Ti avguštinci so pa morali zaradi turških vpadov svoj dom zapustiti in se naseliti pri sv. Jakobu l. 1494. Mesto je samostan in cerkev podrla, da ju niso mogli Turki uporabljati za oporišče pri napadih na mesto. Avguštinci so šli leta 1555 v Opatijo v Primorju, pa so se leta 1625 vrnili v Ljubljano. Cerkev jim je na lastne stroške sezidal leta 1646 do 1650 velik mecen Konrad Rus pl. Russenstein. Veliki oltar je napravil Francesco Robba (1736 id.), oltar sv. Treh kraljev pa Mihael Cussa (1691). Za velikim oltarjem je lavretanska kapela. Cerkev je leta 1848 do 1855 na mokri omet poslikal Matej Langus (1848-1855), po potresu je slike z oljnovoščenimi barvami obnavljal Jos. Kastner, leta 1895 pa jo je na stro-pu svetišča in ladje na novo slikal Matej Sternen.

Cerkve sv. Jožefa ali jezuit-aka je bila zidana leta 1912 do 1914 in leta 1921, posvečena pa leta 1922 na sv. Jožefa praznik 19. marca. Dolga je 68.5 m in je najdaljša v ljubljanski škofiji. Zvonik je visok 63 m. Jezuiti so prišli v Ljubljano l. 1597 in so bivali pri sv. Jakobu do l. 1773, kjer so imeli svojo gimnazijo. V Ljubljano so zopet prišli 12. novembra 1887 ter se naselili pri sv. Florijanu. L. 1896 in 1897 so zidali svoj

sedanji samostan na Zrinskega cesti in se 8. novembra 1897 tja preselili. Načrt cerkve je napravil benediktinec Valentin Scagnetti. Med vojsko je bila še ne popolnoma dovršena cerkev skladišče za prehrano, res po napisu: Hte ad Joseph! Pojdimo k Jožefu!

Na Kongresnem trgu stoji uršulinska cerkev presv. Trojice z uršulinskim samostanom. Uršulinke so prišle v Ljubljano leta 1702 in so leta 1703 odprle dekliško osnovno šolo. Njih veliki dobrotnik Jakob Schell pl. Schellenburg jim je sezidal samostan in cerkev. Cerkev je plemenita zgradba s kupolo nad velikim oltarjem. Zidali so jo od leta 1718 do 1726. Veliki oltar je postavil Francesco Robba leta 1744. Lepe so skupine Vere, Upanja in Ljubezni in kipa sv. Ane in sv. Katarine. V oltarjih je več Metzingerjevih slik (sv. Avguštin, sv. Uršula, sv. Francisek Pavelski).

Na starem pokopališču stoji dve cerkvi druga tik druge: stara cerkev sv. Krištofa in nova sv. Cirila in Metoda. Prva je bila prvotno postavljena leta 1497. Leta 1706 so jo podrli in novo sezidali. Slika sv. Krištofa v velikem oltarju je iz l. 1763 in je delo Antona Zebeya. Leta 1779 so tu napravili novo pokopališče za celo Ljubljano. Ko so leta 1906 otvorili novo pokopališče na ljubljanskem polju pri Sv. Križu, je pokopališče Pri Sv. Krištofu prenehalo. Sedaj grade na tem pokopališču novo Baragovo semenišče. L. 1934 so prizidali k tej cerkvi novo večjo cerkev sv. Cirila in Metoda kot župno cerkev za bežigradski okoliš. Načrt je izvršil prof. Jos. Plečnik.

Cerkve v Mostah je lesena in začasna ter čaka boljših časov. Od 1. januarja 1938 je sedež moščanske župnije.

Na Kodeljevem so salezijanci poleg svojega oratorija sezidali mogočno cerkev sv. Terezike, ki čaka še na izpolnitev. To je prva cerkev v ljubljanski škofiji, ki je sezidana na čast tej svetnici.

K splošni državni bolnišnici spada cerkev sv. Križa. Sv. Križu je posvečena tudi cerkev sv. Križa na novem pokopališču (1906).

Na Viču so frančiškani sezidali cerkev posvečeno sv. Antonu Padovanskemu (1908). Dolga je 45 m. Stropne slike je napravil Josip Kleinert.

V Spodnji Šiški so frančiškani postavili cerkev sv. Franciška Asiškega (1926). Dolga je 46 m in 34 m široka. Načrt je napravil prof. Jos. Plečnik, freske pa o. Blaž Farčnik.

Na Ljubljanskem barju so l. 1938 postavili novo cerkev, posvečeno sv. Mihaelu, po načrtu prof. Jos. Plečnika.

Poleg cerkva je v Ljubljani še mnogo kapel po samostanih in šolah.

NAJGLOBEKEJSI PETROLEJSKI VRELCI V LOUISIANI

Družbe, ki se bavijo z pridobivanjem za vojno neobhodno potrebnega petroleja, se izredno zanimajo za pridobivanje petroleja v državi Louisiana, kjer so ravnokar dovršili vrtnanje najglobekejšega vrelca.

Do petroleja so prišli potem, ko so vrtali 13.503 čevljev globoko. Dasiravno so že večkrat vrtali v večje globočine, tok petroleja ni bil nikdar v toliki množini, kakor je oni, s katerim so ravnokar dokončali v Louisiana.

Odprtina novega vrelca je sicer le majhna, toda kljub temu znaša dnevna količina petroleja iz tega vrelca 750 sodov. Ta vrelce je oddaljen od New Orleansa, La., nekako 70 milj, in sicer v jugozapadni smeri in je last Producing Co., katara družba je filijalka United Gas Corporation.

GLASLO K. S. K. JEDNOTE

Official Organ of and Published by
THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A.
In the Interest of the Order

Printed every Wednesday

OFFICE: 5117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Phone: HENderson 5913

Terms of subscription:
For members, yearly \$2.00
For non-members in U. S. A. \$3.00
Foreign Countries \$4.00

Member Catholic Press Association.

JOLJET SE PRIPRAVLJA NA JEDNOTINO
ZLATJUBILEJNO SLAVNOST

Zadnje nedeljo prihodnjega meseca, 30. julija bo za znano jolietako naselbino zopet velik dan; to mesto, ki je rojstni kraj prve slovenske podporne organizacije, naše K. S. K. Jednote, bo tedaj na slovesen način praznoval njen zlati jubilej.

Naši jolietaki glavni uradniki in naša lokalna društva so glede te proslave že marljivo na delu.

V glavnem omenjamo danes na tem mestu sledečih pet točk za označeni dan:

1.—Slovesna zahvalna sv. maša ob 11. dopoldne v cerkvi sv. Jožefa, katero bo daroval duhovni vodja KSKJ Rev. M. J. Butala. Father Butala bo pozdravil oba škofa in vse druge navzoče; imel bo tudi govor o Jednoti; slovesno pridigo bo pa imel Most Rev. Francis J. Magner, Ph. D., škof iz Marquette, Mich., in častni predsednik Barogove Zveze; govoril bo o življenju in delovanju našega rojaka škofa Baraga. V cerkvi bo navzoč tudi Most Rev. Samuel A. Stritch, D. D., nadškof iz Chicaga, ki bo predsedoval pri tej sv. maši, zaeno bo čestital naši KSKJ in tudi govoril o našem pokojnem škofu Baraga, pionirju slovenskega katoličanstva v tej deželi.

2.—Pred sv. mašo se vrši velika parada; podrobnosti o tem sledijo kasneje.

3.—Popoldne ob ob eni uri se vrši banket v farnem parku sv. Jožefa. Za nastop na tem programu bodo povabljeni prvovrstni talenti KSKJ širom držav, včevši vse KSKJ vezbalne kroške, itd.

4.—Na to slavnost bodo povabljeni tudi vsi slovenski duhovniki. Po namenu Barogove Zveze bo v ponedeljek 31. julija ob 9. daroval slovesno sv. mašo Rev. F. M. Scheringer, predsednik te Zveze iz L'Anse, Mich. Zborovanje Zveze se vrši po maši v cerkveni (Slovenia) dvorani.

5.—Na to zlatjubiljejo slavnost bodo povabljeni tudi vsi bivši glavni uradniki in uradnice naše Jednote, tako bodo tudi kot častni gostje navzoči vse zmagovalci sedanje naše jubilejne kampanje.

MOLITEV PREDSEDNIKA ROOSEVELTA ZA ZMAGO

Predsednik Roosevelt, ko je bil o invaziji zavezniških armad v Francijo obvečen, se je zaprl v svojo spalno sobo ter je sestavil nastopno molitev za zmago; to molitev je v terek zvečer, 6. junija molil po radio omrežju, glasi se takole:

"Vsemogočni Bog! Naši sinovi, dika našega naroda, so danes podvzeli ogromno delo, borbo, da se ohrani naša republika, našo vero, našo civilizacijo in da osvobodijo trpeče človeštvo. Vodi jih naravnost in zvesto; daj moč njih orožju, hrabrost v njih srcih in stanovitnost v zaupanju.

"Pričakovali bodo Tvojega blagoslova, ko bodo korakali po dolgi in težavni poti. Sovražnik je močan. Morda bo pogljal nazaj našo silo. Uspeha ne bomo dosegli z nepremišljeno naglico, ampak se bomo zopet in zopet vračali k Tebi, ker vemo, da bodo po Tvoji milosti naši sinovi zmagali, ker se borijo za pravično stvar. Prestajali bodo mnogo hudega podnevu in ponoči—brez počitka—dokler ne bo zmaga dobljena. Noč jim bo prinašala vojni hrup in plamen; človeške duše se bodo tresle vsled vojne sile.

"Ti fantje in možje so bili šele nedavno iz mirnega življenja pritegnjeni v vojno. Oni se ne borijo nalašč za poraz, ampak da bi končali poraz, borijo se za osvobodjenje, da bi nastala pravica, strpnost in blaga volja med Tvojimi narodi. Ti hrepnijo samo, da bi bil konec vojne, nakar se bodo lahko vrnil domov k svojim dragim.

"Nekaj teh se ne bo nikdar vrnilo. Nebeški Oče, o sprejmi vse te Tvoje hrabre služabnike v svoje kraljestvo!

"Vsemogočni Bog, pomagaj tudi nam doma—očetom, materam, otrokom, ženam, bratom in sestram teh junakov onstran morja, na katere vedno mislimo in zanje molimo, da bi se posvetili v popolnem zaupanju Tebi sedaj, ob času našega velikega žrtvovanja.

"Mnogo ljudi me je naprosilo, da bi določil dan splošne posebne molitve; toda ker je pot dolga in želja velika, zato prosim, da naj naš ameriški narod trajno ali stalno moli za zmago. Vsak dan zjutraj, ko vstanemo, tako tudi zvečer po končanem dnevu naj bo molitev na naših ustnicah v prošnji za Tvojo pomoč za dober uspeh.

"Utrdi nas v moči, da bomo lahko naše dnevno delo vršili, da bomo podvojili prispevke, katere vršimo v fizično in materialno pomoč naših obojestranskih sil.

"Utrdi nam srca, da bi lahko potrpežljivo prenašali čakanje in žalost, ki nas lahko zadene, da bi na ta način dajali tudi pogum našim sinovom, kjerkoli se že nahajajo.

"O Bog, daj nam trdno vero in zaupanje v Tebe, tako utrdi tudi naše sinove v veri in zaupanju drug do drugega in zaupanje v našo skupno križarsko vojno. Ta naša zavest naj nikdar ne odneha. Ne pripusti, da bi nas dnevnih dogodki plašili, pač nas navdahnili z zaupanjem na popolno končno zmago.

"S Tvojim blagoslovom bomo lahko nadkrili hudobne sile našega sovražnika. Pomagaj nam poraziti apostole sovražne plemenske arogance. Vodi nas do rešitve naše dežele zaeno z našimi

savzniki za dosego saneljivega svetovnega in trajnega miru; miru, ki bo vse narode vodil v svobodi kot plačilo njih poštenega napora.

"Zgodi se Tvoja volja, o vsemogočni Bog.
"Amen."

NAGRADE

NAŠE ZLATJUBILEJNE KAMPANJE

TRAJAJOČE OD 1. MARCA DO 30. JUNIJA, 1944

KVOTA ZA DOSEGO ZMAGE

Vsak naš član in članica lahko nastopi kot tekmovalca v tej kampanji. Za dosego zmage je treba pridobiti najmanj \$10,000 nove zavarovalnice za odrasli in mladinski oddelki našega "CC" in "FF" in \$15,000 nove zavarovalnice mladinskega oddelka našega "AA" in "BB."

NAGRADE V GOTOVINI ZA ODDRASLI ODDLEK

Za \$ 250.00 zavarovalnice	\$ 1.00
Za 500.00 zavarovalnice	2.00
Za 1,000.00 zavarovalnice	4.00
Za 1,500.00 zavarovalnice	6.00
Za 2,000.00 zavarovalnice	8.00
Za 3,000.00 zavarovalnice	12.00
Za 4,000.00 zavarovalnice	16.00
Za 5,000.00 zavarovalnice	20.00

NAGRADE ZA MLADINSKI ODDLEK

Za vsakega novega člana ali članice, ki se zavaruje v našem "AA" ali "BB", se bo plačilo \$1 nagrada. Za vsakega novega člana ali članice, ki se zavaruje v našem "CC" (20-letna zavarovalnica), se bo plačilo sledeče nagrade:

Za \$ 250.00 zavarovalnice	\$2.00
Za 500.00 zavarovalnice	3.00
Za 1,000.00 zavarovalnice	4.00

PODELITEV ZLATE NAGRADE

Vsi tisti člani in članice, ki bodo v času te kampanje dosegli predpisane vsote nove zavarovalnice za odrasli in mladinski oddelke, bodo upravičeni do zlatega Jednotinega znaka, v spomin slatega jubileja KSKJ. Vsak tak znak bo primeren vresan z imenom zmagovalca ali zmagovalke v tej kampanji. — Te vrste znaki bodo na razpolago samo zmagovalcem in zmagovalkam te kampanje.

DIAMANTNA NAGRADE

Do posebnega slatega Jednotinega znaka s diamantom bo pa upravičen tisti član, ki bo v času kampanje pridobil največjo vsoto nove zavarovalnice.

Enako upravičena do posebnega Jednotinega znaka s diamantom bo tista članica, ki bo v času kampanje pridobila največjo vsoto nove zavarovalnice.

POSEBNE NAGRADE

Člani in članice, ki bodo dosegli predpisano kvoto nove zavarovalnice v kampanji določenem času, bodo častni gostje prihodnjega zborovanja glavnega odbora, ki se bo vršilo meseca julija, 1944 v glavnem uradu KSKJ v Jolietu, Ill.

Kot častnim gostem glavnega odbora, se jim bo plačalo potne stroške v Joliet in domov. Prekrbilo se bo, da jim bo dana vsa udobnost za časa tridnevnega bivanja v Jolietu.

V slučaju, da bi tozadevali stroški značili manj kot \$100, potem bo dobili dotični zmagovalci ali zmagovalke razliko v gotovini.

UPRAVIČENOST DO NAGRAD

Same za dobrostoječe članice in članice ob zaključku te kampanje se bo določene nagrade smatrale za upravičene. Same članice, nad 14 let stari, bodo upravičeni do vožnje na let v Joliet. Do nagrade v gotovini in znaku bodo pa upravičeni vsi člani mladinskega oddelka, ne glede na starost.

Domača fronta

Mnogo mladih prostovoljcev
se vežba za trgovsko
mornarico

Uprava za pomorski promet je poročala, da so je v zadnjih dnevih prigrasilo v Pomorski urad za vpisovanje Združenih držav v 40 velikih mestih več nego 7,000 mladih mož med 16 in 17 in pol letom za vežbanje v pomorski službi združenih držav. Okoli 600-tim mladencem, ki spadajo v to starostno skupino in so bili sprejeti, je bilo naročeno naj se nemudoma prijavijo na stanice za vežbanje pomorske službe Združenih držav.

Uradniki WSA so dejali, da odkar se je vojna pričela je bilo to največje število prigrasencev in je presegalo število vseh prejšnjih prijav, če računamo za podobno dobo. Ker so pred kratkim znižali starost za sprejem trgovskih pomorskih vežbancev so se mnogi prigrasenci prikazali s svojimi starši, katerih privolitev je potrebna za sprejem.

Pri WSA so dejali, da je sprejem mladih mož v trgovsko mornarico staraj navada.

Ze leta so Velika Britanija, Norveška, Danska, Francija in Švedska gojile šole za kadete trgovske mornarice, ki so pripravljale mladeniče za življenje na morju, in so dajale tem deželan izvežbane in sposobne pomorščake.

Hrana je bila poslana tujim
pomožnim organizacijam

Agrikulturni oddelki je poročal, da je množina hrane odposlana v marcu vsem agencijam, ki se s tem pečajo, znašala 798,736,225 funtov, medtem, ko je bilo v februarju odposlanih 865,884,856 funtov. Odposiljatelj vključuje "lend-lease" izvoze, denarne prodaje vojski in drugim državnim agencijam, dobave za Karibejske in Teritorijske zasilne programe, in direktna distribucija civilnim grupam, kakor tudi Rdečemu križu in tujim pomožnim skupinam.

Odposiljatelj za lendlease so skupno znašale 590,234,920 funtov, a v februarju je izvoz znašal 598,717,657 funtov. Glavni proizvodi dobavljeni našim zaveznikom so bili v sledečem razmerju: Mlečni izdelki in perutnina, 7.8; meso 41.2, masti in olje 4.7, sadje in

zelenjava 9.1, fitni izdelki 17.5, sladkor 12.1, posebna dobavila 3, tobak 1, bombaž 1.6. V marcu so lend-lease odposiljatelj bile poslani v Britski imperij 64.3%, Rusija 29.5%, in v druge dežele kot Grčija, severna in zahodna Afrika, in v francoski odbor za narodno osvobodjenje 6.2.

Očetom v pozdrav

(Za Dan očetov, 18. junija)

O, če mogel bi zložiti
pesmico primerno,
z isto srca če gani
mogel vsako verno!

Pesem, pesmi vseh bi zložil,
dragi mi očetje;
vam v poklon bi jo predložil,
nam pa vsem za petje.

Pa zapel ves svet bi glasno
pesem to s pozdravi,
da bi s tem pokazal jasno,
da časti vas, slavi.

Za družine vi skrbite,
mučite se dnevno,
za njih kruhek vi trpite,
radi in pohleвно.

Truden vsled napora, dela,
marsikteri oče
pade,—smrt ga reši bela,—
vzame mu težkoče.

Plačo svetu nemogoče
vam je dati pravo,
pa zato nebeški Oče
vam bo kronal glavo.

Vam pa, ki vas zemlja krije,
rešeni trpljenja,
naj nebeško sonce sije!
Zbogom,—do vstajenja!

Ivan Zupan.

Pomoč Rdečega križa
Jugoslaviji

V 41 deželah je od septembra 1939 Ameriški Rdeči križ dajal vojno pomoč civilistom. Vedno ni bilo mogoče pribaviti toliko pomoči kot bi se želelo, toda povsod v svojem delovanju je Ameriški Rdeči križ naredil vse, kar je bilo mogoče brez ovire za nadaljevanje svoje lastne vojne pomoči.

Rešena življenja, izlečene boli in vzbujanje nade v ljudskih srcih edino lahko odmerijo resnično zaslugu vojne pomoči. Toda pomoč, katere je bila dodeljena tujim narodom skozi Ameriški Rdeči križ od septembra, 1939 do sedaj znaša \$97,180,196. Od te vsote je prišlo \$41,712,925 iz lastnih fondov ter zalog, \$1,033,113 je Rdeči križ dobil skozi društva in \$54,434,158 iz blagajne Združenih držav.

Kar se tiče Jugoslavije, Rdeči križ poroča ob koncu aprila naslednje:

Pomoč Jugoslaviji se deli na dve dobi: na čas takoj po invaziji in na takojšnjo pomoč, ki jo je dala skupna komisija odbora Rdečega križa za pomoč iz Liga društev Rdečega križa.

V tem kratkem času je ameriški minister organiziral pomoč Ameriškega Rdečega križa ter nastavljal nekega ameriškega trgovca, ki je živel v Jugoslaviji, da je prevzel delo v svoje roke. Dežela je bila prehitro zavzeta, da bi bilo mogoče dati mnogo pomoči. V Belgradu ni bilo pomanjkanja hrane, toda civilno življenje je bilo popolnoma spravljeno iz tira.

Pri bombardiranju Belgrada je mnogo ljudi bilo ranjenih in mnogi ostali brez strehe. V hitro ustanovljenih kuhinjah—dokler jih niso Nemci zaprili—se je na dan hranilo 13,000 do 15,000 ljudi.

Blago za pomoč je bilo nakupljeno, toda še predno je moglo biti odposlano, je pomožna akcija morala prenehati na zahtevo Nemcev. Vsega skupaj \$50,000 je bilo poslano amerškemu ministru, toda od tega je

le \$25,000 prišlo v njegove roke, drugih \$25,000 pa ni prispevalo za pravočasno porabo. Kasneje je bilo ministru povrnjenih \$8,000, katere je on porabil za pomoč od svojega lastnega denarja. Istočasno je bilo tudi poslanih \$25,000 predstavniku Ameriškega Rdečega križa v Grčijo za pomoč jugoslovanskim beguncem tam. Liga društev Rdečega križa je dobila pooblastilo za nakup za \$7,000 (30,000 švicarskih frankov) zdravil v Švici za Jugoslovanski Rdeči križ. Te potreščine so bile nakupljene in razdeljene.

Ob koncu 1942 so bili pripravljeni vsi načrti za pošiljanje zdravil v Jugoslavijo, ki naj bi bila razdeljena pod upravo komisije Skupne pomoči. Ameriški Rdeči križ je v začetku 1943 nakupil zdravila, ki so potem bilo odposlana v Jugoslavijo skupaj s količino penicilina, kupljenega v Ženevi.

Od tistega časa je Ameriški Rdeči križ skupaj z Jugoslovanskim pomožnim fondom načrt za pošiljanje zdravil še razširil. Jugoslovanski pomožni fond je nakupil potreščin ter do februarja potrošil vsega skupaj \$136,875.98.

Izplačano iz fonda Rdečega križa \$57,019.87; vrednost pripravljenih in podarjenih stvari \$5,587.85; pomoč od drugih društev, ki je prišla skozi Ameriški Rdeči križ, \$146,875.98. Celokupna pomoč dodeljena od strani in skozi Ameriški Rdeči križ, \$209,483.70. FLIS.

Kronologija sedanje
svetovne vojne

1939

Septembra, 1: Nemčija tekom štirih tednov okupirala Poljsko.

Septembra 3: Britanija in Francija napovedali Nemčiji vojno.

November 30: Rusija vdrla na Finsko in jo po tri in pol mesečnem bojevanju prisilila k premirju.

1940

Maj 2: Nemci ustavili britansko armado na ozemlju Norveške, okupiranem po nacijih.

Maj 10: Winston Churchill postavljal ministrski predsednik Anglije; Nemci vpadli v nižje dežele.

Junij 2: Britanci rešili štiri petine svoje armade pri Dunkirku.

Junij 10: Italija stopila v vojno štiri dni, predno so Nemci zavzeli Pariz.

Junij 22: Francozi odobrili mirovne pogoje z Nemčijo v ravno istem železniškem vagonu, kjer je bilo (v Campienne) sklenjeno premirje prve svetovne vojne.

Oktober in december: Ponesrečen poskus nacijev napasti Anglijo iz zraka.

1941

April 6: Nemčija vpadla v Jugoslavijo; kmalu zatem zasedla Grčijo, kar Italijani niso mogli doseči.

Maj 1: Britanska armada bežala iz Grčije.

Maj 10: Rudolf Hess pristal z aeroplanom na Škotskem.

Junij 1: Nemški parašuterji poglali Britance z otoka Kreta.

Junij 22: Nemčija vpadla v Rusijo.

Septembra 11: Nemška podmornica napadla ameriški rušilec "Greer."

December 7: Nenadni napad Japoncev na Pearl Harbor in na mesto Hong Kong.

December 8: Amerika napovedala Japonski vojno.

1942

April 18: Ameriški letalci bombardirali Tokyo in druga japonska mesta.

Maj 6: Padec Corregidorja.

Maj: Ameriška mornarica ustavila Japonce na Coral morju.

Julij 1: Britanska 8. armada ustavila Rommelove čete pri

El Alamein v Severni Afriki.

Avgusta 19: Commandos latala napadla Dieppe.

Oktober 26: Začetek bitke za posest Solomonskega otočja.

November 8: U. S. čete se izkrcale v Severni Afriki.

1943

Februar 3: Berlinski radio naznanil izgubo bitke za Stalinograd.

Maj 12: Zadnji odpor Nemcev v Severni Afriki; padec Tunisa in Bizerte.

Julij 10: Zavezniki vpadli v Sicilijo in isto zavzeli po petih tednih.

Julij 25: Musolini odstopil, njegovo mesto kot ministrski predsednik Italije prevzel maršal Badoglio.

September 3: Italija se brezpogojno podala kot premagana; pet dni zatem podpisala premirje; zavezniki se izkrcali v Južni Italiji.

Oktober 13: Italija napovedala vojno Nemčiji ter bila sprejeta kot sobojevnica zaveznikov.

November 20: Američani napadli Gilbert otočje in se izkrcali na Makin in Tarawa otoku.

November 22: Roosevelt, Churchill in Chiang Kaishek se sestali na konferenci v Kairu.

December 15: Ameriška armada napadla Novo Britanijo na Južnem Pacifiku.

1944

Januar 22: Peta ameriška armada dospela niže Rima.

Januar 31: Po rekordnem bombardiranju Američani zavzeli Maršalsko otočje.

Februar 16: Ameriška flota pri dvadnevem napadu na otok Truk potopila 16 japonskih ladij in uničila 201 japonskih letal.

Februar 29: Ameriške čete zavzele Admiral otokje.

Marc 4: Američani z bombniki prvič napadli mesto Berlin.

Marc 12: Anglija omejila promet med njo in Irsko.

Marc 15: Zavezniški letalci napadli Cassino v Italiji.

Marc 30: Rdeča armada vdrla na ozemlje osišča in v Romunijo.

April 1: Pacifična flotila obstreljevala Palau otok 550 milj oddaljeno od Filipinov, uničila vse tamšnje japonske ladje in se izkrcala na otoku Yap in Wolai.

April 10: Rusi ponovno zavzeli Odeso, zadnje večje rusko mesto v rokah Nemcev.

April 16: 10,000 zavezniških letal obstreljevalo 100 ur Hitlerjevo Evropo.

Maj 2: Peta in osma zavezniška armada pričela ofenzivo na 85 milj dolgi italijanski fronti.

Maj 19: Ameriške in francoske čete napadle Hitlerjevo linijo v Italiji.

Maj 24: Američani prebili črto pri Anzio Beach, 20 milj južno od Rima.

Junij 4: Zavezniki zavzeli Rim.

Junij 6: Invazija zaveznikov na francoskem obrežju.

KANADSKE PETORČKE
10 LET STARE

Callender, Ont.—Svetovno znane petorčke imenom Dionne, so dne 28. maja proslavile svoj deseti rojstni dan in od sedaj nadalje bo kanadska vlada prenehala za nje skrbeti. Oskrobo je prevzel njih oče, Oliva Dionne. Dekletca, imenoma Yvonne, Cecile, Annette, Marie in Emilie, žive tekom zadnjega leta s svojimi starši, v krasni novo zgrajeni hiši, ki je veljala \$60,000. Njihovo vzdrževanje in oskrba je veljala dosedaj po \$40,000 na leto in od njihovega rojstva do sedaj so nabrale najmanj \$1,000,000, veliko premoženje. Večino tega denarja so dekletca dobila od raznoterih izdaj razglednic, nastopov v raznih gledališčih itd.

AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODDLEK!

General Mark Clark, poveljnik 5. ameriške armade v Italiji, prejema visoko angleško odlikovanje, katerega mu pripenja general Sir Harold Alexander, poveljnik zavezniških čet v Italiji.

K. S. K.

JEDNOTA

PISMO SLOVENSKEGA
VOJAKA V INDIJI

Kammerer, Wgo. — Cenjeni gospod urednik! Ker vidim, da večkrat približate razna zanimiva pisma, ki jih pošljete iz vseh delov sveta naši vojski domačim, vam pošiljam tudi jaz par pisem, ki jih je poslal svojim domačim Sgt. Martin Hangich, član društva Marija Zdravje Bolnikov, št. 94 KSKJ, da posnamete iz njih, kar se vam zdi primerno za list.

Takole piše Sgt. Hangich, ki je pridelen nekemu bombnemu škadronu v Indiji in je zaposlen v fotografskem laboratoriju:

"Danes, 24 aprila je posebno pripraven dan za pisanje. Dežuje namreč in moramo biti doma pod streho.

"Smo si še vse precej dobro uredili, vendar nas čaka še veliko posla. Naše stanovanje je prilično dobro, vsaj za Indijo. Imamo travnate in bambusove strehe, kar pomeni, da je dosti ptič okrog nas. Vsake vrste jih je in kar naprej letajo noter in ven skozi okna. Pod stropom imajo svoja gnezda. Navsezadnje to ni slabo, ker nam preprečuje, da bi vse zgodaj. Imamo posebne mreže nad posteljami, ki preprečujejo, če kaj prileti dol.

"Majhen indijski fantiček prihaja sem in pomaga čistiti naše stanovanje. Vsak izmed nas plača poldrugi rupej (50 centov) na mesec za to postrežbo.

"Nekaj prijetnega za nas je to, da se nam ni treba bati kač ali velikega mrčesa. Vsega tega ni tukaj, pač pa imamo veliko mravelj, ki nas neprestano nadlegujejo v barakah. So hujše, kakor so bile v Tucsonu. Te mravlje so majhne črne z dolgimi nogami in znajo prav hitro teči. Imajo to navado, da si najraje napravijo svoja gnezda v naši obleki, ki visi na steni. Zadnjič jih je približno milijon zašlo v moj delavski jopič. Prišel sem in sem si ga v temi oblekel. To je bilo veselje! Ne ugriznejo, toda saj si lahko sami predstavljate, kako se mora človek počutiti, če jih je vse poln in ga ščegetajo po koži. Zašlo so mi v lase, imel sem jih poln obraz, ena pa mi je zlezla naravnost v uho. Skoraj dve uri je vzelo, predno sem jo dobil ven. Ko je plesala po mojem bobenčku v ušesu, mi je bobnelo po glavi, kakor bi imel notri električno žago. Kadar se je kateremu fantov posrečilo, da jo je dobil ven, se je vedno spet kaj naenkrat premislila in jo popihala nazaj v uho. Nazadnje sem se odločil, da jo bom kar pustil pri miru; naj le ostane notri. Tedaj je pa sama lepo moško prikorakala ven. Kako sem se oddahnil!

"Vročina je vsak dan večja, posebno popoldne je strašno vroče, vendar popoldne nam ni treba toliko delati; največ naredimo z g o d a j zjutraj. Ne vem, kako bomo razvijali fotografske slike, če bo še hujša vročina. Voda postane tako vroča, da se emulzija na filmih kar stopi. Imamo posebno pravico za razvijanje, nalašč za tropične kraje, pa moramo kljub temu postopati zelo skrbno in previdno.

"Naše življenje v taborišču je precej tako kakor doma v Državah, razen kar se tiče odmorov in dopustov. Seveda lahko dobimo dovoljenje, da gremo v mesto. Ali ko pridemo v mesto, ni kam iti tam, zato je prav tako dobro, ako človek ostane doma.

"Če mi nameravate kaj poslati, mi pošljite nekaj 'cookies', take vrste, da se ne bodo prehitro z d r o b i l i, potem pa eden ali dva funta kave mi pošljite, pa vse trdno zavijte, ker je vsaka stvar velikokrat premetana, predno dospe do nas. Kava, ki jo dobimo tukaj, ni zanič. Kupili smo si funt indijske kave, pa napravi tako čor-

bo, da je ni mogoče piti. Piti jo moramo brez sladkorja in smetane. Jo še spravimo dol, vendar pa komaj čakam, da dobimo dobro kavo.

"Pišite mi vedno po V-pošti, ker taka pisma pridejo sem veliko prej."

Priložena pisma mi blagovoli vrniti. S prijateljskim pozdravom,

Konstantin Podlesnik.

Vesti iz slovenskih
naselbin

Cadillac, Mich. — V bolnišnici Little Traverse, Petosky, Mich., je umrl za pljučnico Joseph P. Grahek. Rojen je bil v Petrovi vasi pri Črnomlju in v Ameriko je prišel v starosti 22 let. Zapuška žena, pet sinov, eno hčer in več vnukov.

Springfield, Ill. — Po kratki bolezni je umrl Frank Podlesnik, star 57 let. Rojen je bil v Jugoslaviji. Zapuška žena, enega sina in eno hčer. — Joe Sustar si je končal življenje iz neznanega vzroka 26. maja. Star je bil 63 let in doma iz občine Mirna peč pri Novem mestu na Dolenjskem. Zapuška žena, tri sinove pri vojakih in enega brata v Pueblu, Colo.

San Francisco, Cal. — Po dolgi in mučni bolezni je umrl Matija Markovich, star 82 let in doma iz Rumunje vasi pri Novem mestu na Dolenjskem. V Ameriko je prišel l. 1895. Zapuška žena, enega sina, dve poročeni hčeri, dva vnuka in eno vnukinjo, na Elyju, Minn., pa dva brata.

Strabane, Pa. — Mrs. Frances Drenick je dobila poročilo od vojnega departamenta, da je bil njen sin William, letalski poročnik, ubit v akciji nad Korziko 4. maja. Star je bil 24 let. Zapuška mater, dva brata in eno sestro.

New Duluth, Minn. — V sanatoriju Nopeming je umrl Frank Rutar, star 72 let. Doma je bil nekje od Loza na Notranjskem. Živel je več let v bližini Trsta in delal na železnici. Tudi ni imel nobenih sorodnikov. V Kanadi zapuška hčer, v starem kraju pa žena, če še živi.

Indianapolis, Ind. — Dne 27. maja je umrl Mihael Gorenc, star 54 let, doma iz St. Jakoba na Dolenjskem. V Ameriki je bil 31 let. Zadel ga je mrtvoud na levi strani in bolan je bil osem dni. Zapuška žena, eno hčer in eno sestro.

Barberton, O. — Dne 21. maja je umrla Ana Kežman, stara 74 let, rojena na Hrvaškem. Zapuška enega sina, eno hčer ter več vnukov in drugih sorodnikov. — V bolnišnici se nahaja Josephine Platnar. Podvrčel se je morala težki operaciji, katero je srečno prestala.

PRVE PODMORNICE

Leta 1807 so iznašli parobrod. Tega leta se je podal Amerikanec Robert Fulton na pot od New Yorka do Albanyja na parobrodu "Clermont", ki ga je sam zgradil. Ladja je bila opremljena s parnim kotlom, izdelanim v tvornici Watt in Bulton. Ze leta 1808 je bila ta pot splošna prometna pot. V neki vesti iz New Yorka si mogel leta 1808 čitati v "Berlinskem državnem in znanstvenem časopisu" tole vest:

"Fulton je sedaj izpopolnil svoj izum ladje, ki pluje s pomočjo parnega kotla in tudi proti toku. Ladja lahko prevozi v 32 urah 160 angleških milj. Ta parobrod odhaja enkrat tedensko iz New Yorka in Albanyja, plove pa po reki Hudson. Ima udobnost, ki si jo le moreš zažele, sprejme lahko 54 potnikov. Dolžina mu je 156 čevljev, širina po sredi 12 čevljev.

"Notranjost je razdeljena na tri prostore ter ima kuhinjo, komore itd., tako da je popolnoma podobna udobnemu hotelu. Parni stroj ima moč 20 konj."

Fulton se je v istem času ba-

vil tudi s poskusi graditve podmornice. Model, ki ga je zgradil, je imenoval "torpedo." Izjavil je, da more z njim vreti v zrak največjo bojno ladjo. V newyorški luki je tudi izvršil praktični poskus. Ob tej priliki je torpediral 200 tonsko ladjo, da je "padla dol v majhnih koščkih." Ameriški dopisnik omenjenega lista misli v svojem poročilu, da na uporabo take podmornice v pomorski vojni. Nasprotnik, na katerega misli, je Anglija. "S pomočjo tega sredstva bi se dalo uničiti najmočnejše brodogradnje brez prelivanja krvi in brez posebne nevarnosti. Če bi to sredstvo uporabili proti Angliji, bi morala ne samo opustiti svojo blokado, ampak tudi prositi za mir in dovoljenje, da bi smele njene ladje pluti po morju."

Istočasno pa se je misel na podmornice pojavila tudi na Danskem. Isti časopis takole poroča o tem: "Iz Kopenhage na javljajo, da je tam zgradil neki gardijski vojak stroj, ki je po obliki podoben ribi in s katerim bi mogli uničiti vsako ladjo. V stroju je prostora za sedem mož posadke, ki so potrebni za vodenje vesel; nahajajo se pod vodo. Poskus s tem strojem so izvršili v prisotnosti Njegovega kraljevskega Visočanstva prestolonaslednika."

Rojstni dan cigarete

Cigareta je že precej stara gospa. Letos praznuje svoj 104. rojstni dan. Prej so poznali le cigaro in pipo. Leta 1840 je neki mladi vojak, njegovo ime je ostalo nepoznano, na poti domov iz pohoda v Alžir za vlade Luiza Filipa vplel modro, zaviti narezan tobak v koruzni list in ga kadil. To se je naučil od Arabcev. Ta način je kmalu postal moden. Vendar so si zvižali cigarete kadilci vedno sami in na način, ki se jim je zdel najprimernejši. V tovarnah so začeli izdelovati papir in vanj zamotavati tobak šele 20 let pozneje. Na trgu so se pojavile prve cigarete leta 1865. Šele po prvi svetovni vojni so začele v večji meri kaditi tudi dame, bodisi da so s tem hoteli zaglušiti samoto, bodisi, da so si hotele s tem pomiriti živce.

Ko je Kristof Kolumb odkril Ameriko, je odkril prav za prav tudi tobak. Ko ga je pot privedla na Kubo, je poslal nekaj ljudi v notranjščino, da bi raziskali otok. Po povratku so pripovedovali, da so videli divjake sprehajati se med njihovimi kočami, v rokah pa so držali neke čudne tleče palice, ki so jih zdaj pa zdaj vtaknili v usta in puhali v zrak oblake dima. Ko so vtaknili tlečo palico v usta, so vdihnili dim, nato pa ga zopet izdihnili. Kmalu je celo Kolumbovo spremstvo prevzelo to navado od Kubancev. Kadili so pozneje tudi doma, odkoder se je kajenje polagoma razširilo po vsem svetu. Tudi ime cigara je španskega porekla. Pride od španske besede "cigarar," kar pomeni majhen zavitek. Na Španskem so jih prvi začeli izdelovati v tovarnah. Pri tem delu so bile zaposlene po večini ženske.

Nekadilcev je le malo. Zmagoviti pohod cigare, še bolj pa pozneje cigarete, ki je našla še več pristašev kot cigara, je bil neustavljiv. Bela cigareta je mnogim vzrok bolezni in nesreče, mnogim pa zopet velika tolažba v stiski in nesreči, pri črni kavi po dobrem koslu pa je naravnost pravi užitek.

O STOLETNEM
KOLEDARJU

V oktobru 1637 je začel učni bamberški opat Mavricij Knauer prvič zbirati za posebno razpravo svojo večletna opazovanja o vremenu svoje domovine. Razpravo je, med

drugim, izročil tudi salcburškemu knezoškofu, ki je bil prav tako velik prijatelj znanosti in njenega napredka.

Vendar je trajalo do l. 1654 preden je sestavil svoj "večni koledar," ki se napačno imenuje "Knauerjev 100 letni koledar," ker nima samo za 100 let veljave, ampak zmeraj za dobo od 100 do 100 let!

Knauer je prvi med znanstveniki zgradil sistematično meteorologijo, ki ni sprčo modernega vremensoslovja prav nič manj dovršena, a tudi ne manj napačna. Toliko njegovih naziranj in izsledkov, ki so se jim pred 300 leti tako smejali, je zdaj spet prišlo do veljave.

Seveda pa je šele Kristof Hellweg leta 1701 ustvaril iz Knauerjevega koledarja zares znanstveno utemeljen sestav. Knauer in Hellweg sta sestavila svoja vremenska prerokovanja na podlagi sto let dolgega opazovanja vremena — najprej le svoje domovine, nato vremena Srednje Evrope. Pri tem je imela številka 7 velik pomen. Oba znanstvenika sta dognala, da so si leta 1 in 8, 15 in 22, 29 in 36, a tudi 3 in 10, 17 in 24, 24 in 31 in tako dalje vremensko drug drugemu podobna.

Knauer je na podlago praktičnega opazovanja razdelil vremena let na sedem razredov, ker so tudi v starem veku radi takrat poznanih sedmih planetov delili vremenska prerokovanja na sedem zaporednih let. Ze leta 1637, torej pred 300 leti, je Knauer zapisal, da vplivajo sončni mrki, "mrko sonce" (mogoče sončne pege?) na naše vreme. A leta 1654 ni te svoje teorije nič več sprejel v svoj 100 letni koledar. — Cagliostro je že 150 let kasneje imenoval Knauerjev 100 letni koledar — večni matematični čudež.

Pripovedovanje Poljaka

London. — (ONA). — Neki Poljak, ki je bil prisiljen služiti v nemški armadi, je z užitek pripovedoval, kako je zakonito rabil tri nemške vojake, ko je služil kot vojaški policaj v Rimu.

Poljak je dejal, da so mu dali policijsko službo potem, ko so Nemci soglasno proglasili Rim za odprto mesto, in je bil

poučen, da mora ustreliti vsakega nemškega vojaka, ki bi ne maral zapustiti ceste.

Njegova povest je bila ena izmed mnogih, ki jih je 10 Poljakov pripovedovalo na Poljskem informacijskem ministrstvu. Ti Poljaki, ki so pod pritiskom raznih groženj vstopili v "Wehrmacht," so po nevrjetnih dogodivščinah ušli k zaveznikom v Afriki in Italiji.

Nekateri možje so bili nastanjeni na Leningrajski fronti, kjer so zidali utrdbe. Opisali so sovjetske partizanske napade, v katerih so morali vsi nemški vojaki, celo tisti, ki niso bili v borilnih edinicah, vzeti orožje v roke.

Odkrili so, da posebni poljski oddelki niso eksistirali, ker so bili Poljaki razdeljeni med nemške čete, kot posamezniki, kjer so ravnali z njimi na isti podlagi kot z Nemci, a niso mogli napredovati v činu.

Poročali so, da so bili mnogi Poljaki v nemški armadi vzeti iz delavskih in jetniških taborov, ko jim je bilo bilo dano na izbiro ali koncentracijsko taborišče ali pa nemška armada.

Nekaj mož je udeležilo nacijskega napada v Tuniziji, okupiranja južne Francije in pohoda v Rim po Badogliovem begu. Eden od njih je preživel potop italijanske križarke Antonio Danielli, ki so ga potopili zavezniški letalci, ko je slednji spremljal Nemce v Afriko.

Povedali so, da nemški vojaki so pogosto poslušali poročila zavezniških oddaj po radiju, posebno pa da se zanimajo za tista poročila, ki govorijo o bombardiranjih mest, iz katerih so doma in pa o frontah na katerih se tepejo. Poljaki pravijo, da so nemške opazke kaj ironične, kadarkoli nemški oznanjevalec govori o strateškem umiku, o katerem oni vedo, da ni bil prostovoljen. Prepričani so bili od časa Alameina, da Nemčija ne more dobiti vojne, a njihova disciplina je še vedno vzgledna, čeprav je število samomorov višje nego po navadi.

Edini kraj v notranjosti Nemčije, kjer so našli več protinacijskega gibanja, je po mnenju Poljakov Dunaj, kjer ljudje poslušajo inodonski radijo oddaje in jih potem tudi širijo.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

Sobrat Joseph Ferra, tajnik društva sv. Jožefa, št. 169, Cleveland, O., je dopolnil kampanjsko kvoto in s tem dosegel mesto častnega gosta glavnega odbora.

Na podlagi kampanjskega programa bodo člani in članice, ki bodo dosegli predpisano kvoto, častni gostje glavnega odbora pri prihodnji polletni seji, ki se bo vršila koncem prihodnjega (julija) meseca.

Do sedaj imamo dva častna gosta. Prva, ki je dosegla predpisano kvoto je Mrs. Mary Petrich, tajnica društva št. 165, West Allis, Wis., drugi častni gost je pa sobrat Joseph Ferra, tajnik društva sv. Jožefa, št. 169 Cleveland, O.

Vprašanje nastane, koliko častnih gostov bo vseh skupaj? Večje število gostov, tem bolje.

Okoliščine kažejo, da bo tudi sobrat John Boles, tajnik društva št. 153, Canonsburg, Pa., v kratkem prištet med častne goste. Isto tudi velja za sestro Agnes Gergisch, predsednico društva Kraljice Majnika, št. 157, Sheboygan, Wis. Sestra Johanna Mohar, tajnica omenjenega društva nam je ravno danes poslala kar 21 prošelj članic mladinskega oddelka. Izmed prejetih prošelj jih je 10 za novopristopile in 11 za povišanje zavarovalnine.

Ravno tako je še precejšnje število društev, ki imajo že lepo vsoto zavarovalnine vpisane. Pričakovati je, da bodo tudi vsa ta društva dopolnila kampanjsko kvoto in da bodo zastopana po častnih gostih pri prihodnji seji glavnega odbora.

Kampanja bo zaključena 30. junija. Od sedaj pa do zaključka kampanje se da še marsikaj napraviti. Bratje in sestre! Podvizajte se in porabite še nekaj prostega časa v kampanjske svrhe. Ni še prepozno, še je čas. Torej na delo!

Vsem, ki se trudijo in delajo za procvit in blagor K. S. K. Jednote, prav iskrena hvala in javna pohvala. Le pridno naprej, do cilja, do zmage!

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

Prva dva kampanjska zmagovalca

Mrs. Mary Petrich
West Allis, Wis.

Joseph Ferra
Cleveland, O.

Iz današnjega gornjega uradnega naznanila je razvidno, da sta dosedaj dosegli čast kot zmagovalke naše zlatojubilejne kampanje dve državi: Wisconsin in Ohio. V West Allisu se s tem ponaša kot prva zmagovalka sestra Mary Petrich, tajnica društva Marija Pomoč Kristjanov, št. 165; drugi zmagovalci je pa brat Joseph Ferra, tajnik društva sv. Jožefa, št. 169 v Clevelandu, O. Tudi uredništvo Glasila jima tem potom iskreno čestita.

V Glasilu bomo imeli prihodnje dni dosti prostora za slike še drugih kampanjskih zmagovalcev; res, radovedni smo, kdo bo tretji, četrti, itd.?

Pomagali ste mu dati
novo priložnost---
s svojo rabljeno mastjo!

NJGOV AEROPLAN je vplamenih padel na tla, toda prostiljivi zgibi trdnega, zanesljivega nilona ga nesejo navzdol na varno. Vse porabljene maslebo so važne za izdelavo nilona za padala in ravno tako za izdelovanje rastreljiv, zdravil, mila in drugega vojnega materiala.

DOKLER DAJETE več rabljenih maslebo za vojne potrebščine, boste zmanjšali potrebo vzeti sveže živilske maslebo... pomagajte, da ostanejo proste točki! Tako pritrzanje vsako dragoceno kapljico! Kadar je kapa polna, jo neseite k svojemu mesarju in dobili boste dve brezplačni rdeči točki in 4 cente za vsak funt. Varujte, dokler ne pride zmaga!

Odobreno po OPA, WFA in WFB. Plačala Industrija.

Bodak Martin

Special KSAVER MEŠKO

(Nadaljevanje)

Odlučno je zmaljal z glavo, kakor da ga je počegetala in zbodla nadležna muha.

"Kakšne grde misli me spet danes nadlegujejo! Samo nase mislim! To imate, otroci. Bog vam jih blagoslovi!"

Takšno motovilo je bil ta Martin.

Zivel je tedaj v vasi čevljar. Pa je zbolel in ni mogel delati. Bilo pa je v hiši sedem otrok. Najmanjša je nosila mati se na prsih, tako tudi ona ni mogla ničesar prida zaslužiti. Kmalu je zavladala v hiši beda. Treba bi bilo plačati tudi davek; zaostal je že dobrega pol leta. A kje bi naj siromaki vzeli denar, ko ga še za vsakdanji kruh niso imeli!

Ko je Martin slišal o nevolji pri čevljarju, je odprl veliko pisano skrinjo, stoječo v poltemnem kotu ob postelji. Staro nogavico s kupčkom srebrnikov je hranil v skrinji. Podedoval jih je po rajni materi. "Za najhujšo silo jih hrani, Martinek," mu je naročala starka, ko mu jih je izročila na smrtni postelji. In Martin, ki je sicer vse razdal, kar je zaslužil in imel — bilo je itak bore malo, ker mu ljudje dela niso plačevali, on pa nikogar nikdar opominjal in terjati ni — Martin je te srebrnike hranil in čuval tako zvesto in s takim spoštovanjem, s kakršno zvestobo in s kakršnim spoštovanjem je hranil v srcu posvečeni spomin na rajno mater.

A zdaj je odklenil in odprl skrinjo, zamišljen, z resnim obrazom. Pa ni segel takoj po denar. Zakaj to je bila važna stvar; v važnih in težkih zadevah pa se je Martin vedno posvetoval z materjo.

Tako se je tudi zdaj obrnil do nje. Tja proti postelji se je obrnil, kjer je presedela in preležala bolna starka dve leti in pol pred smrtjo. Mati na postelji — ta podoba se mu je utisnila izmed vseh najjasnejše v spomin, najgloblje v dušo. In kadarkoli je hotel po njeni smrti vprašati mater za svet, vselej se je obrnil do nje na postelji.

Tako tudi zdaj.

"Kaj mislite, mati," je povzel počasi, s preudarnim in premišljajočim glasom, "ali bi ali ne?"

Glej, mati, vela starka, sedi na postelji, sključena, in se oklepa z rokami suhih kolen, ker se sicer niti pokonci ne more držati. Ko jo vpraša, okrene glavo počasi proti njemu. Iz izsušenega, ovenelega obraza mu zasveti naproti dvoje skrbečih, ljubečih oči. In poltih glas, mil, zvoneč skoraj kakor glas mlade ljubeče deklice in ne glas izmučene, betežne starke, ga vpraša nežno:

"Kaj misliš, Martin, moje dete?"

"Glejte, mati," nadaljuje

Martin in sre z ljubečim, otroškim pogledom materi naravnost v lice in v oči, "pri čevljarju Krivcu je nesreča in gorje v hiši; on bolan, ona se ubija z deco, za delo in zaslužek pa ni nikogar. Glad trpe, in zdaj jih bodo še rubili."

Martin preneha, pomolči in čaka, kaj poreče k temu mati.

"Rubili?" se čudi starka s poltihi svojim glasom, polnim potrpljenja in polnim vdanosti v trpljenje. "Kako more kdo take siromake rubiti?"

"Bodo jih, mati!" odgovarja Martin naglo, skoraj razgredo. "Davek mora biti plačan, gosposka ne čaka."

Starka zmajeva z glavo, zamišljena, potrta.

"In ni pomoči, Martin, moj sin?"

"Bila bi, sodim. Glejte, mati, takole sem jo pretuhtal: ko bi dal jaz srebrnike. Glejte, mati, sila je velika."

Mati se nasmehlja. Kakor kadar posije smejoč sončen žarek čez samotno plan ob poznem jesenskem dnevu in poživi in pozlati pusto krajino, da je še enkrat preplavljena in blagoslovljena z lepoto kakor pomladi in v poletju, tako zasije ta smehljaj čez staro gubasto lice in ga za hip pomladi in naredi vsega lepega. In kar je topel žarek za napol ozeblo cvetko, je ta smehljaj srcu sinovemu.

"Vem, Martinek, velika je stiska tvojeja srca, ker vidiš sosedove v nesreči. Vzemi srebrnike, Martin, reši siromake. Bog ti blagoslovi tvoje delo. Bog ti ga povrni."

"Bog povrni vam, mati. Vi ste vedno tako dobri. In vselej razsodite tako modro."

Nekoliko na stran je potisnil obleko, ki je bila zložena v skrinji na vrhu. Pod obleko so ležali nedeljski škornji. Tudi te je porinil v stran. Pa je segel v balo debelega domačega platna, za delavne robače namenjenega, in je izvelkel staro nogavico, v nekako voglato klopko zavito.

Odvil je klopko in izsul srebrnike na mizo. Polagoma jih je štel, polagal drugega na drugega. Bil jih je lep kupček.

"Vsi so, mati."

"Dobro si jih hranil, Martinek, moj sin."

"Kakor ste zapovedali mati." Drugo jutro se je odpravil Martin ob rani zori v mesto. Šel je na davkarijo in plačal zaostali davek čevljarjev in za pol leta naprej.

Potem je kupil mesa in pšeničnjaka. Ko se je vrnil popoldne v domačo vas, je nesel oboje naravnost k čevljarjevim.

V mestu ga ni bilo nikogar sram, a zdaj ga je bilo. Da bi sedel med siromaki kakor dobrotnik, da bi gledal, kako jedo, lačni in izstradani, njegovo meso, da bi poslušal njihovo zahvalo, ne, tega ga je bilo resnično sram. Zato je izročil culico šestletnemu Vančku, ki se je z manjšo sestrico baš igral

sunaj na cesti. In mu naročil: "Nesi mami, naj skuhejo ateku in vam. Bog vam blagoslovi."

Glejte, takšno budalo je bil Martin!

Umrl je v vasi mizar. Naglo in nepričakovano je padel v grob, kakor če poseka kmet najlepši hraat. Pač bobni nevoljno in uporno po mogočnem deblu ob bolečih udarcih sekire, pač šumi grozeče v vejevju, pač stresa velikan ogromne razkave in žuljave roke do zadnjega prsta in prstiča, kakor bi hotel s tem pokazati, svojo moč in kakor bi grozil: "Ne počem kar tako!" Naposled pa vendarle pade.

Huda vročica, zahrbtna pljučnica, se je spustila z mizarjem v odločen, srdit boj: Kdo bo močnejši? Prav po nepotrebnem je privabil mizar nevarno sovražnico, ko je pijan obležal zvečer na hladni trati in je ležal tam malone vso noč. Zakaj v tem je bil mizar, sicer velikan in močan kakor Goljat, ubog slabotnej; pri krčmi ni prišel mimo, vsakokrat je zavil v njo. Njegova poguba je bila ta slabost. Zakaj v tisti noči, ob tistem njegovem počitku pod milim nebov je prišla mimo blede bolezen, pa ga je videla in se je vrgla nanj, se mu pregrizla skozi obleko, se mu zajedla v močno telo, da si uteši vsaj malo nikoli sili svoj glad. Več dni mu je ležala na prsih, mu grabila z ostrimi zobmi po vročih, kipečih pljučih, da so hropele kakor star meh, ki ga goni in trpinči kovač v silni jezi.

"Kako ti je, Tone?" je po vpraševala žena, blede, vsa solzna, vsa preplašena.

"Bolje."

"Kako ti je, Tone?" je po vprašal sosed Miha, lončar, vinški brat mizarjev iz za zdravih dni. V naglici je prihitel k bolniku, ko je videl iti ženo prijateljstvo po mleko k strini; sicer ni rad prihajal; ni mogel pogledati mizarjevi v oči, ker ji je moža čestokrat zvalil v krčmo.

"Slabo, umrl bom."

"Ne bodi smešen, Tone. To te kmalu mine, pa ge bova še pila."

A bolnik se je bridko nasmehnil in ni rekel ničesar.

Prišel je drug sosed, previden, resen mož.

"Kako je, Tone?"

"Hudo. Duši me."

"Po zdravnika bo treba poslati. Ali naj pustimo človeka umreti kakor psa za plotom?" se je znesel obiskovalec nad ženo mizarjevo.

"A kje naj vzamem, da plačam?" je tarnala sirota. Otroci, velika kopa, so jo lovili za krilo in so tudi jokali, ko so videli in slišali, da ihti mati. Vendar je poslala.

Zdravnik je prišel.

"Pa niste mogli poslati kak dan prej!"

Nevoljno je zmajeval z glavo, gledal grdo, govoril malo in osorno.

"Takšen hrust! Pa mora v grob zaradi same zanikarnosti,"

se je srdil na ženo, ki mu je sledila iz izbe, in na sosede, ki so stali na cesti pred kočo.

Pa so vsi molčali.

"Ali je rad pil?"

"Rad."

"Tem slabše."

In mizar je res umrl, šele 36 let star.

A kaj je zapustil? Ženo in kopo otrok, za delo še malo sposobnih, nesposobnih. In lepo vsoto dolgov.

Zdaj je bilo gorje v hiši. Od vseh strani so se oglašali terjanci. Trgovci, ki je pri njih kupoval, pri enih potrebščine za družino, pri drugih potrebščine za obrt, so zahtevali svoje. Krčmarji svoje. Mnogi so bili pri mizarju naročili kako delo, ta omaro, drugi mizo in stole, tretji skrinjo, četrti polico. Ta, oni je že plačal, dal vsaj aro. Pa je zdaj rekel: "Ali dobim naročeno v tem in tem času, ali denar nazaj!"

Tako je bilo zdaj res hudo gorje v hiši. Terjatve od vseh strani, a prodati ni bilo ničesar. Mizar je bil v tujem, gostač. Le eno kozo so imeli, ki je dajala otrokom vsaj za silo mleka. V tej bridki stiski je vdoma še to prodala. Upala je:

"Mleko že dobim pri sosedah."

Dobila ga je res prvi dan, drugi dan, teden dni. Nato pa so se sosede druga za drugo izgovarjale; ena: "Krave skoraj kar nič ne molzejo, ne morem;" druga: "Vsak dan imamo težake, ne morem;" tretja: "Vsega porabim za deco; saj vidiš, da jih imam tudi polno hišo; res ne morem." Zakaj sosede niso mogle pozabiti in odpustiti, niti čez grob ne: "Kadar smo mi težko delali, je mizar posedal v krčmi, pil in kvartal. Če bi delal in se gnal kakor mi, bi ženi in otrokom lahko zapustil premoženje."

Tako se je zdaj kaznoval greh možev in očetov na ženi in na otrokih.

Kaj pa je storil v tej žalosti in bedi Martin bedak? Odvezal je v hlevu edino svojo kozo in jo je gnal k vdovi. In je rekel:

"Jerica, toliko otročičev imaš v hiši; otrokom pa se prileže najbolj mleko. Glej, pa sem ti prignal kozo. V revo? Ne samo v revo, kar za svojo jo imej! Glej, jaz je res škora ne rabim, ker sem mnogo z doma na delu pri ljudeh. Še sitno mi je, če moram letati domu, da jo nakrmim in napojim. In ker imam še dovolj klaje, ti jo pripeljem na samokolnici, da ti ne bo treba skrbeti in je prositi pri ljudeh okoli. . . Nič se ne zahvaljuj, Jerica. Res ni vredno. Naj vam jo le Bog blagoslovi!"

Takšen čudak je bil Martin. Pa naj kdo še reče, da ni bil bedak!

In spet se je dogodilo, da je kmetu Kvasu odpovedal hlapec; sredi najhujšega dela, ob najtežavnejšem času se je spuntal in odšel. Res, priznati je treba po pravici: ne brez vzroka. Zakaj služba pri Kvasu resnično ni bila najboljša, ko pa je hodila vedna skrb po hiši, ko pa je sedelo vedno pomankanje za mizo. Po očetu je podedoval mladi gospodar samo dolgeve. Nevesta pa tudi ni prinesla k hiši skoraj ničesar razen krepkih in delavnih rok. A še te ji niso služile dolgo.

Zbudila se je neko noč, v pozni jeseni, drugo leto po poroki. Ko je nekako vznemirjena in začudena odprla oči in je pogledala skozi okno, ji je zašumelo v glavi, kakor da je dobila po njej silen udarec. Vročica bolečina se ji je v istem trenutku razlila po vsem telesu, boleče ji je zaplalo po vseh žilah. V silni grozi, ki ji je stiskala grlo in jo dušila, da niti zakričati ni mogla, je hotela planiti iz postelje. A komaj se je malo dvignila, se je zrušila nazaj na posteljo. Poizkusila je spet, pa spet ni mogla.

Nekaj hipov je obležala mirno, vsa zmedena. Prsi so se ji pod silno butaro težko dvigale, hropeče je dihalo, na široko odprte pa so strmele v nemi grozi proti oknom sobe. Vsi svetli in rdeči sta bili, kakor bi curljala s kapa kri, in bi sijalo sonce naravnost v padajoče pramene, da so povsem ožarjevali. A dobro so videle oči: ni ne

V L O G E
v tej posojilnici
Zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in družbene vloge.
LIBERALNE OBRESE
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue - E. End, 6570
CLEVELAND 1, OHIO

Angleški
Molitveni ki
V krasni vezavi, najfinejšega izdelka.
"KEY OF HEAVEN" v finem usnju \$1.50
"KEY OF HEAVEN" v imitiranem usnju \$1.00
Naročite pri:
SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

V BLAG SPOMIN
Druge obletnice smrti naše ljubljene in nikdar pozabljene hčerke in sestre
Angeline Kerže
ki nas je na tako tragičen način zapustila dne 9. junija, 1942.
Minulo je že dve leti, odkar si za vedno odšla od nas, v najlepših dekliških letih, ki si nas razveseljevala in nam bila toliko let v veliko tolažbo in pomoč.
Spominjali se Te bomo v molitvi in ljubezni tako dolgo, dokler tudi po nas ne pride poslanec božji, ko se bomo združili za vedno v Bogu s Teboj.
Blagor mu, ki se spočije, v črni zemlji mirno spi; lepše sopro njemu sije, lepša zarja rumeni.
Žalostni ostali:
JOHN in ANGELA KERŽE, starši.
FRANCES, MARY, sestre.
LOUIS, JOSEPH, JOHN, STEPHEN, bratje, zadnja dva v armadi.
Chisholm, Minn., v juniju, 1944.

kri in ne sonce, le skedenj je ena sama velikanaska baklja, ki razsvetljuje noč, razžarja okna, jih razgreva in žge, da po-ka steklo s kratkim, ostrim žvenketom. Že so zbite velike razpoke in luknje v šipe, vročina se valj v sobo, vali se dim v gostih, naglih valovih. In čuj, zgoraj nad čumnat, na strehi, na podstrešju že tudi praskata, kakor bi nekdo naglo trl orehe, tuli, šumi—sličen šum sliši večkrat v kuhinji, kadar drvi močen in razposajen veter z jadrno naglico skozi dimnik.

(Dalje prihodnjič)

KDAJ JE NAPOLEON JOKAL?

Napoleon Veliki je slovel kot mož, ki se je znal železno premagovati. Enkrat pa se je zgodilo, da je vendar le izgubil oblast sam nad seboj. To je bilo takrat, ko je stal ob smrtni postelji svojega najboljšega prijatelja in bojnega tovariša maršala Lannesa. Ko je Napoleon izvedel, da maršal umira, je naglo prihitel k njegovi smrtni postelji, padel na kolena pred že mrtvim truplom ter začel

pretresljivo ihteti. To se je zgodilo leta 1809 po bitki pri Aspernu, kjer je bil dotlej vedno zmagoviti Napoleon prvič premagan. Bilo je takoj po bitki v bližini Dunaja. Maršal Lannes je bil v tisti bitki smrtno zadet ter je umrl v majhni hišici v tedanji dunajski okolici.

ZAKAJ OTROCI LAZEJO

Dunajska zdravnica dr. Buliberjeva se bavi z dušeslovjem otroka. Napisala je zelo zanimivo knjigo o svojih opazovanjih in je v njej med drugim priobčila tudi odstavek z naslovom: "Zakon laži v otroški dobi." Buliberjeva trdi, da se otroci pod 5 leti svojih laži sploh ne zavedajo, marveč da je vse, kar neresničnega poveda, plod njihove domišljije. V starosti med petimi in desetimi leti govori otrok neresnico deloma zato, da bi izrazil tako svojo željo, da je že velik in dorasel, deloma pa iz bojazni pred pričakovano kaznijo. Šele po desetih letih se otrok popolnoma zaveda laži, hoče nekaj zatajiti, prikriti oziroma z neresnico doseči neki določeni cilj.

Naročite si dnevnik!

V Clevelandu izhaja že nad 40 let slovenski list z imenom

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrste svetovni dogodki tako naglo mimo nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en

SLOVENSKI DNEVNIK

Ako še niste naročeni na "AMERIŠKO DOMOVINO"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za en teden BREZPLAČNO na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vse leto vas stane samo \$6.50; za pol leta \$3.50, za četrt leta \$2.

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

NAROČITE IN ČITAJTE

priznано najboljšo slovensko družinsko revijo

"Novi Svet"

Prinaša zbrane članke, črtice in naj-lpše zanimive povesti. Posebno je zanimiv "SLOVENSKI PIONIR," ki prinaša zgodovinske podatke slovenskih naselbin in slovenskih družin v Ameriki. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez tega zanimivega in pomenljivega slovenskega mesečnika.

Stane letno za Ameriko \$2;
za Kanado \$3.

Naročnino sprejemaj:

"NOVI SVET"

1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

Zgodovinske razvaline. — Od nekdanjega benediktinskega samostana na gori Cassino v Italiji ni ostalo nič drugega kot strašne razvaline, kar nam nazorno kaže slika. Zavezniki so neusmiljeno razjedali to zgodovinsko stavbo samo zato, da so pregnali od tam Nemce, ki so se bili vgnezdili v samostanu in od tam napadali zavezniške čete v dolini.

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE
They Are Counting On You!

Announce Plans For KSKJ Golden Jubilee Celebration

ARCHBISHOP AND BISHOP WILL BE GUESTS AT PROGRAM TO OPEN WITH MASS JULY 30

Life and works of Bishop Baraga will be stressed in sermons, talks

Joliet, Ill. — The plans of the Golden Jubilee of the K. S. K. J. have taken definite shape. The Joliet committee for preparations has met and has given complete approval to the suggestions of the Supreme Board Officers special committee.

The date selected for the Golden Jubilee is July 30, 1944. The program will open with a Solemn High Mass in St. Joseph's Church, at 11 a. m., with the Most Rev. Archbishop Samuel A. Stritch presiding. Most Rev. Bishop Francis J. Magner, Bishop of Marquette and Honorary President of the Bishop Baraga Association, will also attend and preach the jubilee sermon. The Celebrant of the Mass will be the Rev. M. J. Butala, Spiritual Director of the KSKJ. The other officials at the Mass will be announced later. All of the Slovenian clergy will be invited to attend.

A mammoth parade will precede the Mass. Details will also be announced later. A Banquet at the Parish Park will follow the Mass.

The spiritual theme of the Golden Jubilee will be the life of Bishop Baraga. The Bishop Baraga Association have requested at their annual meeting that this be held in conjunction with the Golden Jubilee of the KSKJ. The original plan was to hold the Bishop Baraga Day Saturday, with a Field Mass at the Park. Due to the war and the working conditions and due to the fact that the clergy could not attend on Saturday, this part of the program has been changed. The life of Bishop Baraga will be the subject of the talks of both Archbishop Stritch and Bishop Magner at the jubilee Mass. We believe that this arrangement is most happy. Bishop Baraga is our best known Slovenian American. His life has been an exemplification of the love of God and love of neighbor which are basic principles of fraternalism. The Catholic KSKJ can do no better than to aid the cause of the beatification of Bishop Baraga. The Golden Jubilee will give this movement its greatest publicity to date.

The Golden Jubilee Mass will be a Mass of thanksgiving for all favors received from the Almighty by the KSKJ in the past 50 years. Special memento will be made of all the departed KSKJ members. A fitting tribute to the KSKJ will be paid the organization at the afternoon banquet. The inclusion of the Bishop Baraga idea into the Jubilee should be an inspiration to all the KSKJ members to do greater things for God and their fellow men.

The Association will continue its proceedings with a Solemn High Mass Monday morning, at 9 o'clock and the Baraga Association meeting after the Mass. Everyone is invited to both the Mass and meeting. Our guests who will be present for the Jubilee are asked to stay over for the meeting if their time will only permit.

REV. M. J. BUTALA.

WHO IS TO BLAME IF CHILDREN ARE RUDE?

By Mildred Sizemore

"Good evening, Mrs. Blake," Mary Green said as she opened the door and invited the caller to enter. "May I take your wraps?" This attention being smilingly rendered, she added, "Mother is waiting for you in the sunroom," and with that she led the way.

Mrs. Green came forward cordially. "I'm all ready for you, Lela. I was just putting the finishing touches to my report and I'm sure you will find it complete. I promised to take the children to the Art Exhibit at 3 o'clock, so I was glad when you telephoned that you would call for my report at 2."

A few days later Mrs. Blake called at the Green home again, saying, "Irene, if you have a little time to spare, I'd like your help on a problem that I am struggling with. It's about the behavior of children where adults are concerned."

"Why certainly, Lela. If I can be of any assistance to you, I shall be glad."

Continuing, Mrs. Blake said, "When I called her Saturday afternoon, I knew I should not stay too long because you told me when I first came that you were taking the children to the Art Exhibit. The children, however, said nothing to

indicate that they were impatient or afraid that I should stay too long and prevent you from taking them.

"Only last week I had such a distressing experience with my children; it was very embarrassing. I had promised James and Margaret that I would take them downtown on Saturday evening. Mrs. Adams telephoned asking if she might drive by to turn over some club dues to me, and I told her to do so, but when she arrived the children were positively rude. Margaret fidgeted about the room and James stood beside me as we talked, swinging impatiently from side to side, nudging my elbow every few minutes, putting on and taking off his cap. Finally, he blurted out, "By the time you get through gabbing the stores will be closed." I could have punished him then and there I was so ashamed of him.

"I try to teach the children to be mannerly. Is it my fault that they are so rude? How do you teach yours to be so courteous?"

"Lela, I do not see any reason why your children should not be courteous to guests. You are always so gracious. While I do not believe in the old say-

(Continued on Page 2)

FATHER

Father's Day—June 18

Dear Father, coming home from work
Never thinking his task to shirk;
With a face all tired and worn,
Coming to sleep and rest till morn.

Then renewing his daily task;
Freedom from it he does not ask;
But glad to earn by toil and strife
For his own, the comforts of life.

When he returns we all rejoice
To see his face and hear his voice;
In this comes true his fondest dream,
And here he finds his joy supreme.

CHICAGO STEVES' HURLER PITCHES NO-HIT, NO-RUN TILT IN PARK CIRCUIT

Chicago, Ill. — St. Stephens opened their baseball sea-

CAPTAIN

Cleveland, O. — First Lieutenant William H. Pucel, 35, of 4620 St. Clair Ave., was recently promoted to the rank of Captain at Will Rogers Field, Okla. He is a graduate of Cleveland College and is the son of Mrs. Magdalene Pucel and brother of City Councilman Edward L. Pucel.

VINC WOUNDED IN ACTION

A report was received last week that Pvt. Vincent A. Zupan was wounded in action in the Anzio Beach territory. He is the son of Ivan Zupan, editor of Glasilo. Three of his brothers are serving in the European theater, while two are stationed in the States. His wife and child are residing with Mrs. Zupan's relatives in Jackson, Mich.

His new address is: Hosp. Sec. Z-628, A. P. O. 698, care Postmaster, New York City.

Let freedom ring on Uncle Sam's cash register! Buy U. S. War Bonds and Stamps.

JOLIET CADETS MERIT APPLAUSE IN PARADE

Joliet, Ill. — The K. S. K. J. Cadets made their first appearance in the Memorial Day parade. Thirty-two girls clad in blue and white uniforms added color to the parade. Cadets were applauded by the on-lookers as they performed the formations called by our drillmaster.

Congratulations to our graduate cadets, Irene Felix and Darlene Churnovic, who have completed high school studies. Marie Culik, Mary Ann Residori, Lillian Todorovich, Jane Stello and Betty Sukle graduated from St. Joseph's parochial grade school.

Good luck, girls, and much success for the future!

Leontine Gregorich.

COLLEGE GRAD

Emily Dolenc

Cleveland, O. — Among the graduates of Kent State University, Monday, June 12, was Emily Dolenc, daughter of Mr. and Mrs. John Dolenc, prominent business people from 573 E. 140 St., and granddaughter of Mrs. Anton Novak, 6818 Edna Ave.

On July 1st Emily will go to Fort Sam Houston at San Antonio, Texas, where she will serve in the Brooke General Hospital. She will serve six months as a student dietitian and then go to another army hospital as an apprentice. For a year she will be a civilian and then will graduate as a 2nd lieutenant in the Medical division of the U. S. Army.

Her sister Jean will leave in July for Purdue College at Lafayette, Ind., where she will spend four years studying Home Economics.

WOUNDS PROVE FATAL

Cleveland, O. — On his third day of active duty as rifleman with an infantry division, Pvt. Harry J. Kriznik, husband of Mrs. Harryette Kriznik, 1611 Lakefront Ave., was seriously wounded on the Anzio beachhead and died May 2, nine days later.

His wife received two telegrams from the War Department May 24, the first informing her of her husband's wound and the second of his death.

The 29-year-old infantryman was the son of Mr. and Mrs. Harry Kriznik, 447 E. 160 St. He had reached Italy late in March. He entered service in September, 1943.

A memorial Mass will be offered for him later this month in St. Mary Church, Collinwood, his former parish.

Besides his wife and parents, he leaves one sister, Alma.

ISSUES CALL TO ALL KSKJ CADETS TO JOIN IN GOLDEN JUBILEE CELEBRATION

By Jean M. Tezak

Director of Juvenile and Women's Activities
461 Indiana St., Joliet, Ill.

The Joliet Cadets in their new uniforms consisting of blue wool jackets and white skirts made a nice appearance in the Decoration Day parade. I was very proud of them, as they were complimented very highly for their demonstration.

At present the Cadets are working very diligently in practicing for the big celebration in July when the KSKJ will mark its 50th anniversary with a huge program. The Joliet societies are making great preparations for the Golden Jubilee celebration. Will we hear from the Barberton and Collinwood Cadets? We certainly would like some competition in Joliet at the Jubilee celebration.

We have been hearing quite a lot from the Sheboygan, Wisconsin, Cadets. Swell, girls, keep up your left, right, and I know in July every KSKJ officer and member will be proud of you. Keep your articles in the paper, and let us know about your progress.

If we can get all the KSKJ Cadets to Joliet in July for the celebration, we certainly can present a marvelous demonstration of drill competition with a result that all the girls who do not belong to the KSKJ or its cadets will surely want to join and take part in KSKJ activities.

I have called on Chicago, Waukegan and La Salle. Can't I get some response from some of you active members, either adult or juvenile? Come on, boosters, let's put the KSKJ at the head of all organizations in activities as well as in everything else.

I want to hear from anyone that is interested in the K. S. K. J., its membership and activities. Surely, for the 50th anniversary you all want to be at the top in membership and activities. Let's get as many activity clubs started as we possibly can before July 23, and have a real celebration on the 50th anniversary of the greatest organization in the world.

FULL EMPLOYMENT OF COUNTRY'S RESOURCES VISUALIZED BY McNUTT IN POST-WAR ERA

Washington. — Paul V. McNutt, Chairman of the War Manpower Commission, said that American war production has been accomplished through cooperation of management and labor and has far exceeded the most optimistic hopes in record-breaking time. Speaking at Central College, Fayette, Mo., on Thursday, May 25, McNutt said in part:

"... The first characteristic of education in a democracy is that it emphasizes human values. It is liberal in the sense that it prepares men and women for liberty. It is at the opposite pole from the false education dictators have used to debase and imprison the minds of men.

"... We have learned during this war that much of our resources can be applied to a common task. We set our eyes on almost unbelievable goals, and forged instruments of war with such speed that we astonished the world. No country ever converted to war industry so much in such a short time. In record-breaking time we have supplied the ships, tanks, planes, and guns. They will continue to be produced in order to be at the right place at the right time. We must go forward with the same courage and cooperation after the war. There can be full employment for everyone who wants and needs to work.

"We need to get away from the false reasoning that it is necessary to have several millions unemployed. Large numbers of unnecessarily unemployed men and women affect the economic welfare of all of us. They mean unconsumed surpluses. More important still, they mean unadjusted citizens. More bluntly, they mean undernourished children,

ill-housed, ill-clothed families. We must never forget that the rise of Hitler was made possible by vast numbers of unemployed in Germany. We cannot maintain "a little unemployment." Unemployment is like an avalanche. It gathers momentum in direct relation to the ability of machines to produce goods faster than can be consumed.

(Continued on Page 2)

★ ★

K. S. K. J.
Members Serving
Our Country

3,617

★ ★

OUR
PAGE
WAR
KITCHENBy
FRANCES
JANCER
1110 Third St.
La Salle, Ill.

For those who have a plentiful garden of rhubarb this year we recommend the following delicious pie.

Custard and Rhubarb Pie
2 eggs, 1 cup sugar, 2 tablespoons flour, 1/2 teaspoon salt, 2 tablespoons melted butter, 1 cup milk, 2 cups rhubarb cut in pieces, 1 pastry shell.

Beat eggs and combine with sugar, flour, salt and melted shortening. Beat mixture until well combined and creamy and add milk. Put rhubarb in pastry lined pan and pour custard over it. Bake in hot oven for 10 minutes, then reduce heat to moderate and bake 20 to 30 minutes longer.

Maple Mousse

4 eggs, separated, 1/2 teaspoon salt, 3/4 cup maple syrup, 2 cups cream, whipped, 1/2 cup chopped walnuts.

Beat egg yolks until light. Add salt and maple syrup. Cook for 10 minutes in double boiler. Cool. Fold in whipped cream and the egg whites, of 4 eggs, beaten stiff. Blend thoroughly. Add walnuts and place in refrigerator to chill.

Chocolate Malted Ice Cream
2 eggs, 1/3 cup chocolate malted milk powder (sweetened), 2/3 cup corn syrup (light or dark), 1 cup milk, 1 cup cream, whipped.

Beat eggs until fluffy, add syrup and malted milk powder, and beat thoroughly. Stir in milk. Whip cream until fluffy but not stiff and fold into first mixture. Pour into freezing tray and place in refrigerator, setting control at coldest point. When firm, remove to a chilled bowl and beat with an electric mixer or rotary beater until smooth and fluffy — not melted. Return to tray and finish freezing to serving consistency; then reset control for storing.

This is very smooth and is good served plain or as a sundae with chocolate syrup and nutmeats. Super-smooth and makes no inroads into your sugar. Serves 6 to 8.

Why You Should Buy Extra War Bonds in The Fifth War Loan

- 1.—Because you are helping your country and the men who are fighting your battles for you.
- 2.—War Bonds will help win the peace by increasing purchasing power after the war.
- 3.—War Bonds are the best, the safest investment in the world.
- 4.—War Bonds return you \$4 for every \$3 in 10 years.
- 5.—War Bonds help keep prices down.
- 6.—War Bonds provide the sinews of war and help you join the fight.
- 7.—War Bonds mean education for your children, security for you — funds for retirement.

Bonds or bondage? Buy U. S. Savings Bonds!

ANNOUNCE NEW CIVIL SERVICE POSITIONS

Columbus, O. — Civil service examinations will be given Friday, June 30th and Saturday, July 1st for positions of Clerks, Stenographers and Typists in the various departments of the state. The examinations are to be given at Cincinnati, Cleveland, Columbus and Toledo.

Examinations will be held on Friday, June 30 for Clerk, Grades I, II and III, with salaries ranging from \$70 to \$165 a month. On Saturday, July 1st examinations will be given for Stenographer, Grades I, II and III, with salaries ranging from \$80 to \$140 a month. Also scheduled on this date are examinations for Typist, Grades I and II, with salaries ranging from \$75 to \$115 a month.

Qualified persons who are legal residents of Ohio are eligible to compete in these examinations. Many persons now employed in the war effort will want to prove themselves eligible for appointment to a state position when the war is over. Persons who pass these examinations will have an opportunity to secure employment for a period of from one to two years. State positions offer security, good working conditions, opportunity for advancement and retirement in old age, with pay.

Bulletins announcing these examinations, as well as application blanks, may be obtained by calling at the office of the County Auditor, or by writing direct to the State Civil Service Commission, Columbus, Ohio.

The need for state personnel is acute. Do not delay in filing your applications as the closing date for receiving applications for these examinations is June 15th. Applications should be mailed to the State Civil Service Commission, State Office Building, Columbus 15, Ohio.

FEAST OF THE SACRED HEART

The Feast of the Sacred Heart in its very nature is a glorification of the Person and of the Incarnation of the Son of God.

The object of devotion to the Sacred Heart, as well as of the feast itself, is the corporal Heart of Jesus, at once human and divine, symbolizing the entire interior life of the will and emotions of Our Lord. Heart and love; The heart is the physically perceptible part; love is the spiritual and more distinguished part; and both together constitute the Heart of Jesus burning with love.

Two great deeds of Jesus are especially prominent on the feast of the Sacred Heart: first, the deed of love that prompted Him to give His life for you on the cross; and second, the deed of love that prompted Him to give Himself to you as the food of your soul. Accordingly, you ought to worship the divine Heart of Jesus as the wounded and pierced Heart, which sacrificed itself for you in death; and you ought to honor and adore that Heart of Jesus, still burning with love for you in the Blessed Sacrament.

Hence, Saint Thomas Aquinas, the philosopher-poet, could give you this epitome of the Sacred Heart:

By birth, our fellow-man was He;
Heat, while sitting at the board;
He died, our ransom to be;
He ever reigns, our great reward.

Buy Victory Bonds and Stamps

**AMERICAN
RED CROSS**

Cleveland, O. — With full scale European invasion or liberation operations under way the Greater Cleveland Red Cross Chapter has been assigned a quota of 700,000 surgical dressings to be folded each month for the next six months. In addition to this tremendous task the local Red Cross Chapter receives an emergency call approximately every two weeks from Crile General Hospital for dressings to be used in treatment for wounded and disabled servicemen.

Volunteers to make these dressings are needed desperately in the various newly established Red Cross surgical dressing rooms throughout Cuyahoga County. Mrs. Walter Seeley, Chairman of the Surgical Dressing Work for the Greater Cleveland Chapter, said that the quota fell short last month by 122,000 dressings.

"If we can get enough volunteers," Mrs. Seeley pointed out, "we can keep abreast of the demand from Crile General Hospital. At this time, with the invasion, we must fulfill the orders from the War Department. So far we have not had enough volunteers working to pile up a surplus for the needs of Crile Hospital," she said.

Volunteers may apply at Red Cross headquarters, 1227 Prospect, telephone, Superior 1800, from 10 a. m. to 8:30 p. m. every week day, or at the numerous branch headquarters set up in the country, which are open from 10 a. m. to 4 p. m. every day except Saturday and Sunday.

EMPLOYMENT VISUALIZED BY McNUTT IN POSTWAR

(Continued from page 7)

cratic life. We are aware of social tensions that test our national character. Some are deep-rooted. They represent dangerous cross-currents in the stream of our national life. They could draw us into whirlpools of hatred, intolerance, bigotry, and selfishness. We cannot preserve democracy if these tensions become greater than our moral wills." — Office of War Information, F. L. Division, Washington, D. C.

AWARDS...PRIZES**KSKJ GOLDEN JUBILEE CAMPAIGN**

MARCH 1st TO MIDNIGHT JUNE 30th, 1944

QUOTAS
The campaign quota for each individual member participating in the KSKJ Golden Jubilee Campaign will be \$25,000 of new insurance, namely: \$10,000 new adult and juvenile "CC" and "FF," and \$15,000 new juvenile "AA" and "BB" insurance.

CASH AWARDS
In addition to the Golden Emblems and Prize Trips, cash awards will be given to all eligible members who secure any new members during the course of the Campaign. These cash awards will be paid only after the new member has paid six months assessments.

ADULT AWARDS
Cash awards for new adult members will be paid as follows:

\$250.00 insurance	\$1.00
500.00 insurance	2.00
1000.00 insurance	4.00
1500.00 insurance	6.00
2000.00 insurance	8.00
3000.00 insurance	12.00
4000.00 insurance	16.00
5000.00 insurance	20.00

JUVENILE AWARDS
For each new juvenile member ("AA" and "BB" types of certificate) \$1.00 cash award will be given. In the case of Twenty Payment Life ("CC" Certificate) and Twenty Year Endowment ("FF" Certificate) cash awards will be as follows:

\$250.00 insurance	\$2.00
500.00 insurance	3.00
1000.00 insurance	4.00

CAMPAIGN PRIZES

GOLD AWARDS
All Golden Jubilee Campaign Winners, those KSKJ members who have secured the quota of new adult and juvenile insurance during the course of the Campaign, will be presented with gold KSKJ emblems, designed in commemoration of the Golden Jubilee of the Society. Each emblem will be appropriately engraved with the name of the individual Golden Jubilee Winner.

As these gold emblems are being made expressly for this Golden Jubilee Campaign, they can be secured ONLY by Golden Jubilee Winners.

DIAMOND AWARDS

A special Gold KSKJ emblem, bearing a diamond, will be awarded to the male member of KSKJ who secures the greatest amount of new insurance amongst all other male members during the campaign.

A similar emblem will be awarded to the female member of KSKJ who secures the greatest amount of new insurance, amongst all other female members during the Campaign.

PRIZE TRIPS

All Golden Jubilee Winners will be the honored guests of the KSKJ Supreme Committee at the Golden Jubilee Meeting to be held at the KSKJ Home Office in Joliet, Illinois, during the latter part of July, 1944.

As guests of the Supreme Committee these Golden Jubilee Winners will receive free transportation to and from their homes, as well as three days' accommodations in Joliet.

In the event the total expenses incurred by each Jubilee Winner is less than \$100.00, he or she will receive the difference between that amount (\$100.00) and the expenses in cash.

ELIGIBILITY

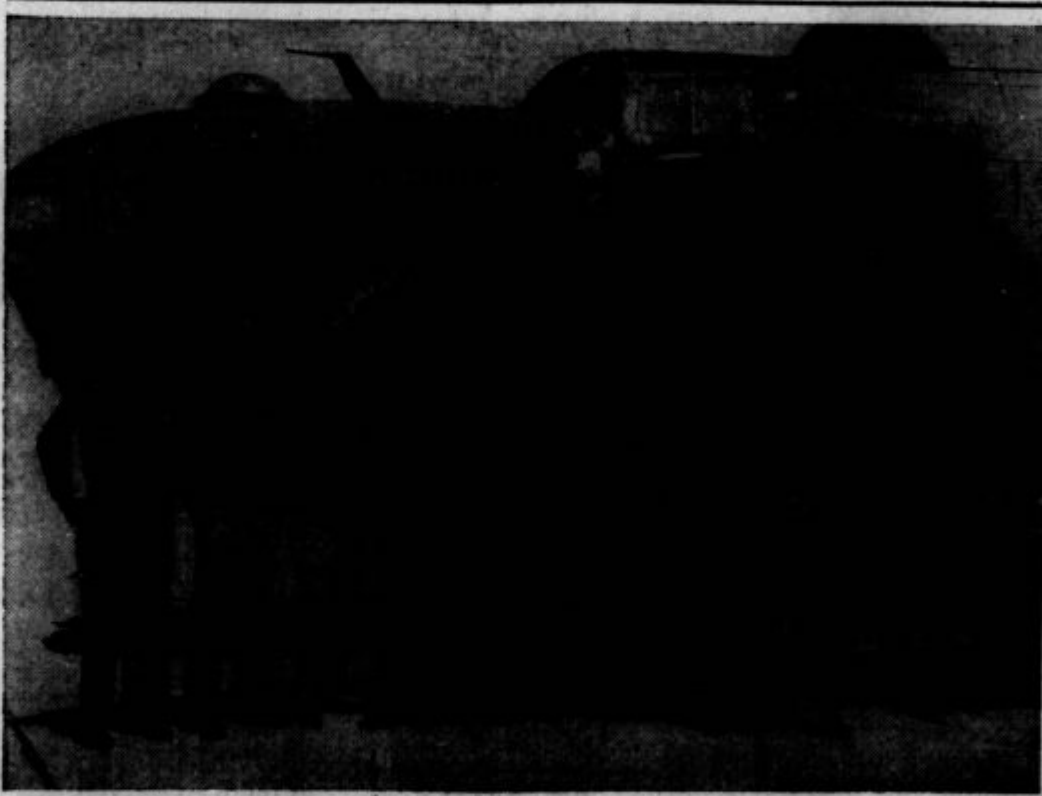
Only members who are in good standing at the close of the campaign are eligible for prizes. In the case of juveniles, only those 14 years of age or over are eligible for prize trips. All juveniles, however, are eligible for the gold emblems and cash awards.

NEW ADDRESS

S-Sgt. Frank A. Primoznik Jr. writes that he has been in Scotland and is now somewhere in England. He sends his regards to all KSKJ members. His new address is: Btry B, 208 F. A. Bn., A. P. O. 436, care Postmaster, New York City.

WHERE THE FUEL GOES

A MODERN DESTROYER uses more than 3,000 gallons of oil an hour at top speed.

"BOOMERANG" CREW DELIVERS

At General Mitchell Airport, Milwaukee, Wisconsin, Captain Walter T. Stewart, pilot of the Liberator bomber "Boomerang" which has returned to the United States after 52 successful missions in three theatres of operations reads a message for American mothers to First Lt. Ben Juskiwicz who performed 40 successful missions in the Mediterranean theatre of operations and was decorated with Air Medal and eight Oak Leaf Clusters. The message is to the mothers of men in uniform, particularly those whose sons are in the Airborne Infantry, asking women to save and turn in used kitchen fats to make vital war materials. Reading from left to right, back: Radio Operator and Tech. Sgt. Edwin D. Klein, Richmond Hills, N. Y.; Bombardier and 1st Lt. George C. Everhart, Marysville, Kansas; Navigator, 1st Lt. Wm. N. Ford, Jersey City, N. J.; Crew Chief, Master Sgt. Charles A. Chambers, Mechanicsburg, Pa.; Co-pilot, 1st Lt. John V. Kemp, Los Angeles, Calif.; 1st Lt. Ben Juskiwicz, Milwaukee, Wis.; Captain and Pilot, Capt. Walter T. Stewart, Salt Lake City, Utah; Staff Sgt. Michael L. Sullivan, Detroit, Michigan; Staff Sgt. Enos H. Lee, Jarroville, Maryland. Front row: Staff Sgt. Wm. A. Agg, New Canaan, Conn.; Original Crew Chief, Master Sgt. George C. Ewald, Norfolk, Virginia; Tech. Sgt. Alfred B. Bergkamp, Chever, Kansas; Engineer and Tech. Sgt. Ralph A. Carroll, North East, Pa.

HER "I AM OF THE ROYALTY" MADE THEM FIGHTING MAD

By Sister Mary Clare, SND
"I am of the royalty," sputtered a permanent visitor to our shores recently as she tossed her prettied head and stamped her little foot in annoyance that young Americans should even question her right to have things her way. Any other argument the youngsters in the group could have met, but her assertion of superiority based only on the accident of birth left them stumped. Sorry to say the royal-born lady had her way, thoroughly un-American though it was. "Gosh," said one of the young folks, "now I know how the colored folks must feel — squashed, that's it! And such squashing isn't right. But why is it wrong? I feel like fighting, but there isn't anything solid to hit. Or is there? Here's Pop. Let's ask him." I don't know how "Pop" dodged the question, but he did dodge it. Told his wife to see what answer her study club could cook up. He was too busy. Defense work, you know. Well, here is the answer the study club sent back to the youngsters through their parents.

Basically, American democracy is not a form of government. It is rather a view of man, a view of the common man. And it was Christ Himself who elevated the common man of all classes, all races, and all nationalities to the same high plane. It was Christ who set at work the forces which made possible the American Declaration of Independence 1,800 years later. That Declaration of Independence is still the supreme symbol of the American way of life. It has the answer to the snobishness of self-styled superior folk; therefore, it has the answer to the problem of Negroes' rights and privileges, organized and unorganized labor's rights, women's rights, the rights of the destitute, the old, the sick, the unemployed.

According to the Declaration of Independence the concept of man as man, does not require that he have a particular color, a specific height or weight or shape or cast of features or a sizable bank account or that he be born in any particular setting.

Recognition of the human dignity of members of all races and of all nations, according to the Declaration of Independence, is a condition for the fulfillment of one's own manhood, it is a part of the divine design for human society, it is the platform on which rests the American experiment.

The organized group of Michigan high school students who at every meeting wipe their feet on the American flag and pierce the Bible with a dagger, is a tragic symbol of the spiritual saboteurs who are carping at the spiritual foundations of democracy, who deny that the dignity of man has its origin in God. Those Michigan youngsters are products of a philosophy of education which teaches that man's mental faculty is purely an instrument for action and not for thought and thus denies the dignity of personality inherent in the Declaration of Independence.

Thus taught it is no wonder they are re-enacting the Adam and Eve complex which amounts to about the same foolishness as Charlie McCarthy insisting that he can get along without Eddie Bergen or indeed that he is Eddie Bergen. Now there in a nutshell is the reason why "I am of the royalty" are truly fighting words.

Readers will find the above

answer in fuller detail in a neat little book (Democracy. Should It Survive? Published by Bruce, Milwaukee, \$2) which could well be classed one of the most important books of our day. In it common sense men and women, leaders in their respective fields, interpret in the light of the Declaration of Independence, each in one short chapter, all the big problems of the day — labor, race, industry, agriculture, education, politics and the rest. The single theme of all the writers is: "Freedom begins and ends with God." No chapter is devoted to the family as such and yet this is definitely a family book.

It won't be easy to read. The best way to master a vital book like this is for a small group to gather weekly for an hour and study it together. Read aloud just one paragraph at a time, shake that paragraph to pieces, challenge the statements made, ask each other questions about them. Write down troublesome questions and propose them to some expert.

WHO IS TO BLAME?

(Continued from page 7)

ing 'Children should be seen and not heard,' I do believe that they should not be rude or try to be the center of attention.

"I have taught mine that anyone who comes to our home is an honored guest and should be treated as such. If any of my friends call and I have made arrangements to take the children somewhere I always tell a guest as soon as she arrives, but I don't think any of them have ever resented it. I know that when I call on a friend I should much rather she would tell me that she has to leave at a given time than to allow me to be the cause of her disappointing her children or being late for an engagement.

"Since the children have been old enough, I have let them answer the door, and so they have constant practice in greeting my guests. It gives them a sense of importance and teaches them to be courteous."

"Irene," Mrs. Blake interrupted, "it has just dawned upon me that it has been much my fault that my children have been rude. They have been unconsciously reacting to my behavior. Many a time when I have been busy and the doorbell has rung I have made some remark about callers being a nuisance.

"I believe I was more at fault than James the other evening when Mrs. Adams called. I knew that she would be there only a few minutes because she told me so over the telephone, but the children didn't know but what we should visit all the evening and they had planned so much on going to the stores.

"I see that I have been almost entirely at fault and thank you so much for making me see it. I know the children will co-operate with me if I go at the difficulty in the right way."

MYSTICAL ROSE

In the Master's garden
A wondrous flower grows.
Queen of all the blossoms
Is this Mystic Rose.
Fairer than the lily
And, though she is the Queen
Never was a violet
Half so humble seen.
Is it any wonder
That the Gardener chose
As His favorite flower
This thornless Mystic Rose?